

ЧАСОПИС ЕПАРХИЈЕ
ГОРЊОКАРЛОВАЧКЕ

ГРЕТИ ГАРА ГОРЊОКАРЛОВАЧКИ

• ИЗДАВАЧКА УСТАНОВА МАТИРИА • ГОДИНА XIV • БРОЈ 31 • ЈУЛ 2015 •

Свети Сава горњокарловачки

Излази са благословом Његовог
Преосвештенства Епископа
горњокарловачког г. Герасима

Издавач:

Епархија горњокарловачка
Издавачка установа „Мартурија“

Председник уређивачког одбора:

Епископ горњокарловачки г. Герасим

Главни и одговорни уредник:

Протопрезвитер-ставрофор
Славиша Симаковић

Графичка припрема и дизајн:

Протопрезвитер-ставрофор
Славиша Симаковић

Чланови редакције:

Протопрезв.-ставр. Мићо Костић
Протопрезв.-ставр. Горан Петковић
Протопрезвитер Марко Ђурић
Архимандрит Наум (Милковић)
Презвитер Горан Славнић
Ипођакон Зоран Живковић

Адреса уредништва:

Епархија горњокарловачка
Издавачка установа „Мартурија“
Карловац; Славе Рашкај бр. 14

Контакт:

телефон: 00385 (0)47 642 531
факс: 00385 (0)47 642 532
e-mail: simakovic@gmail.com

Производи:

Identity - дизајн-припрема-маркетинг
Карловац; Смичикласова бр. 5/ц

телефон: 00385 (0)47 631 841
факс: 00385 (0)47 631 842

Тираж:

1.000 примјерака

Штампа се средствима Епархије
горњокарловачке. Часопис није
намијењен за продају.

Ваше донације намијењене нашем
издаваштву можете уплатити на
жиро-рачун Епархијског управног
одбора Епархије горњокарловачке:

IBAN HR57 2484 0081 1025 9512 2
Raiffeisen BANK Austria d.d.

Рукописи и фотографије се не
враћају. Текстови и прилози
објављени у часопису представљају
ставове аутора.

ISSN 1334-3467

ЧАСОПИС ЕПАРХИЈЕ
ГОРЊОКАРЛОВАЧКЕ

СВЕТИ САВА ГОРЊОКАРЛОВАЧКИ

• ИЗДАВАЧКА УСТАНОВА МАРТИРИА • ГОДИНА XIV • БРОЈ 31 • ЈУЛ 2015 •

Архимандрит Рафаил Карелин

СА ХРИСТОМ КА ВИСОТАМА ОБОЖЕЊА

*Човек који иде код свог духовника мора да зна да је дужан да изврши
оно што му духовни отац каже.*

.....стр. 4

др. Георгије Манзаридис, проф. Богословског факултета у Солуну

ВРЕМЕ И ПРОСТОР

*Оригинално објављено у часопису Катафаги, бр. 83, Солун 1999, стр.
1821, а превод на српски у часопису ВИДОСЛОВ, бр. 21.*

.....стр. 6

Еп. Иларион (Алфејев)

„ДОБРО НАМ ЈЕ ОВДЈЕ БИТИ” - Преображење Господње

*... због чега нас Господ посећује својом божанском светлошћу?
Не због тога да би, јарко блеснувши, хитро нестала...*

.....стр. 8

Саша Лончина

СВЕТИ ЈОВАН КРОНШТАТСКИ - Живот и педагошки рад

*Православни Богословски Факултет Универзитета у Београду.
Семинарски рад из Катихетике са Хришћанском педагогијом.*

.....стр. 9

Из историје Епархије горњокарловачке

УСТОЛИЧЕЊЕ ЕПИСКОПА САВЕ ТРЛАЈИЋА

*Недокучивим Провиђењем Божјим послан, да у овом делу винограда
Господњег, поради у народу са народом за народ...*

.....стр. 12

протојереј Саша Умићевић

БЕСЕДА НА ОПЕЛУ Г. ГЕОРГИЈУ (ЂОРЂУ) ПЕТРОВИЋУ

*Био је то човек дубоке вере у Богочовека Христа...
трудећи се да живи Јеванђељем Христовим.*

.....стр. 17

Свети Јустин Нови (Ћелијски)

БЕСЕДА НА ВИДОВДАН - Манастир Ћелије 1966. године

*Прави Србин увек стоји уз свога Господа Христа, увек стоји у
Светој Србији: Бранећи Правду живи том правдом...*

.....стр. 18

Архимандрит Јован Крестјанкин

О БЕСМРТНОСТИ ДУШЕ - Чудесно сновиђење искушенице Текле

*...Затим је пружила руке као да хоће нешто да дохвати, и громко је
рекла: „О, Царице Небеска!”*

.....стр. 20

www.eparhija-gornjokarlovacka.hr

АКТУЕЛНОСТИ

Вијести преузете са интернет

презентације епархије горњокарловачке

.....стр. 28

СА ХРИСТОМ КА ВИСОТАМА ОБОЖЕЊА

Човек који иде код свог духовника мора да зна да је дужан да изврши оно што му духовни отац каже.

О подвижничком животу у Цркви

ДУХОВНИ ОТАЦ - ДУХОВНИК

Како се борити против мрачне силе, како се ослободити од њеног страшног утицаја, како се ишчупати од "хипнозе" ђавола?

Прво средство је искрена исповест свих својих грехова. Када је оптински старац Иларион читао молитве онима који су долазили код њега по духовну помоћ захтевао је потпуну исповест почев од шестогодишњег узраста.

Затим, потребно је често причешћивање Светим Тајнама. Неки старац је једном питао демона: "Шта је теби најстрашније?" Овај одговори: "Причешће. Кад се човек причешћује то је за мене најстрашније."

Осим тога, потребна је Исусова молитва. Свети Јован Златоуст говори: "И ми имамо заклињање против демона - то је име Исуса Христа. Непрестано, од ујутру до увече, а ако можеш и од вечери до јутра говори: Господе, Исусе Христе, Сине Божји, смилуј се мени, грешном!" - ова молитва није само у стању да истера демона, већ ће залечити и ране које су његови отровни зуби оставили у твојој души.

Моћно оружје против демона је смирење. Демон је Макарију Великом говорио: "Ти постиш, а ја уопште не једем, ти мало спаваш, а ја уопште не спавам, али ти можеш да будеш смирен пред другима, а ја не могу да се смирим ни пред ким, чак ни пред Богом. Побеђујеш ме смирењем!"

Затим, велико оружје против невидљивих непријатеља је послушање, послушање свом духовном оцу, али потпуно послушање. Послушник

се у свом подвигу уподобљава Самоме Христу, Који је разпет на Крсту ради послушања Небескоме Оцу. Међутим, многи ће рећи: "Ми имамо духовног оца, али нам због тога није лакше." Браћо и сестре, човек може да умре поред бунара пуног воде ако нема чиме да захвати из њега. Очигледно је да у вашем односу према духовном оцу постоји нешто неправилно.

Као прво, човек који носи послушање мора да буде свестан своје крајње немоћи и слабости. Он треба да каже себи: "Ја сам ништа, ништавило. Не могу сам да се спасем." Човек мора дубоко да се разочара у своје сопствене снаге. Уједно треба потпуно да се препусти вољи свог духовника, да се уподоби камену у рукама вајара, скулптора, или глини у рукама грнчара. (Наравно, под условом да заповести духовника не противрече заповестима Јеванђељским, које су вечне!). Идући духовном руководитељу човек треба да буде чврсто решен да испуњава све што му он каже.

Треба имати на уму да нас неиспуњени благослов духовног оца (када нама изгледа да је корисније да га нарушимо расудивши својим умом) никако неће приближити Богу, већ ће нас удаљити од Њега, да ће ово неизвршење лећи као камен на нашем путу. Послушник у лету треба да ухвати сваку реч свог духовног оца као неку драгоценост и да је чува у свом срцу као многоцени дар.

Али, ево каква грешка постоји на том духовном путу: човек иде код свог духовника са већ раније донетом одлуком, не узима благослов за неки поступак, већ пре сам наговара духовника да му

овај да благослов да поступа онако како он хоће. Понекад га, чак, тако ватрено убеђује у то да је у праву да, мислећи да се налази у послушању, он сам поучава свога духовног оца.

Понекад се, браћо и сестре, неправилност поткрада и у исповести и она бива веома хладна, човек по неколико пута понавља једно те исто, говори оно што се уопште не тиче греха, и на крају, у самој исповести тражи лепе и изражајне речи уместо да као дете обнажи своју душу и да замоли за опроштај. Таква исповест је плод таштине и тежак јарам за духовника.

Наравно, духовна деца треба да се виђају са својим духовним оцем, али само да би решавала своја духовна питања. Ово се може учинити брзо; међутим, неки долазе код свог духовника као што световњаци иду у госте једни код других. Ови људи су лопови: они духовнику одузимају време које је неопходно за молитву.

Браћо и сестре! Неки људи осећају како им је лепо са духовником па проводе код њега много времена не зато што желе нечему да се науче, већ управо ради тога да би упили неку силу, благодат. Ови људи личе на вампире: они као да пију крв духовнику; не слушајући га, не испуњавајући оно што им он говори, они истог тренутка губе све што су стекли у општењу са њим. И онда их опет нешто вуче да иду код њега како би их он путем унутрашњег напора, по цену огромног унутрашњег умора извео из овог празног, тешког стања, и опет узалудно, бескорисно. Човек који иде код свог духовника мора да зна да је дужан да изврши оно што му духовни отац каже. Ако свештеник говори са човеком који је у дубини бића расположен да извршава оно што му он каже мање се умара, а ако говори са човеком који је пре-окупиран и задојен световним духом и духом уздања у себе, види пред собом непробојни зид.

Има људи који добивши одговор од духовног руководиоца, уколико их овај одговор није задовољио иду код другог, трећег, са истим питањем.

Ово већ значи искушавати Самог Бога. Човек треба да пита и да прими прве речи као вољу Божију, у противном он вара Господа.

Неки се хвале својим духовним оцем пред другима. У Патерику је написано како је неки монах говорио да је његов отац велики старац, а добио је одговор: "Како је добро дрво могло да да тако кисео плод као што си ти?"

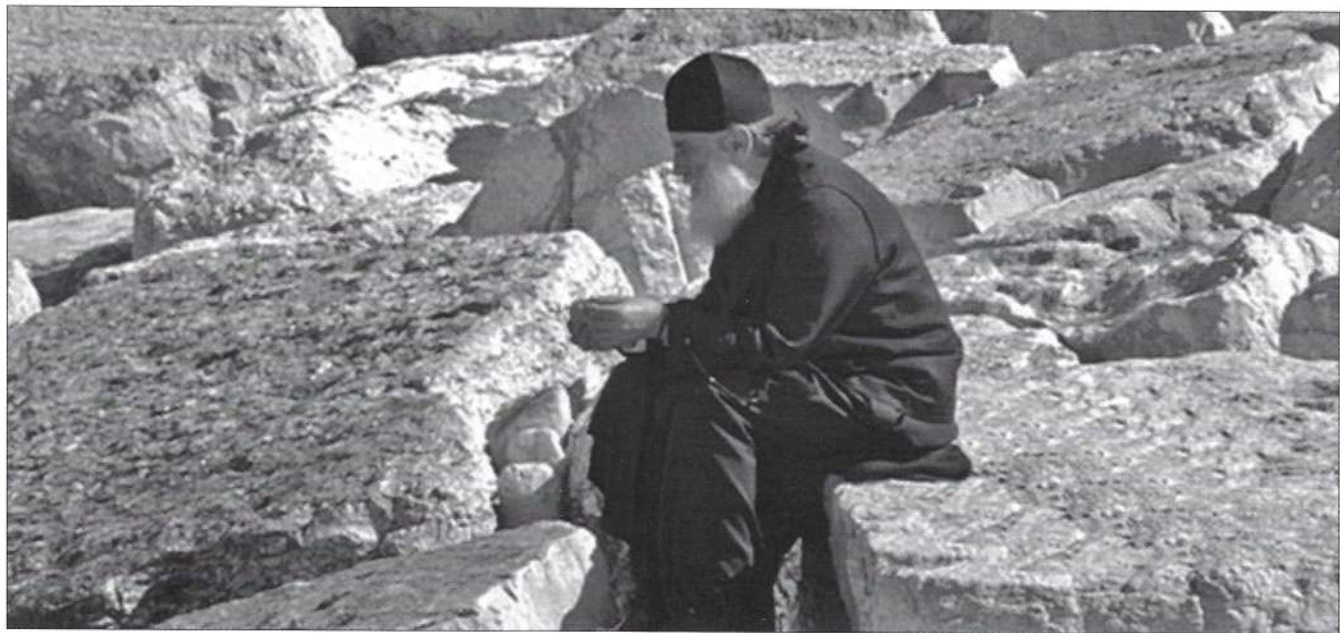
Браћо и сестре! Ово се нарочито односи на жене које треба да имају дубоко поштовање и чак изванредан страх од духовног оца, јер иначе не може бити правилних духовних односа.

А нека духовна деца иду код својих духовника као да иду да се разоноде, као да иду у позориште или биоскоп; уместо да иду у позориште, она иду код свог духовника и сатима седе код њега. Зато их Бог и кажњава: појављује се пристрасност, појављују се нечисте мисли у њиховим срцима, и уместо да се очисте, она се прљају. То је због тога што су изгубили страх пред својим духовним оцем, страх не пред човеком, већ страх пред Богом, чији је посредник свештеник.

Не заборавите: сусрет са духовним оцем треба да буде кратак, тек тада ће човек схватити речи свог оца и осмислити их! У противном, оне ће нестати и растворити се у мору непотребних речи.

Браћо и сестре! Данашње Јеванђеље нам прича о томе како је Исус Христос исцелио гадаринског бесомучника. Демони су, изашавши из њега, ушли у свиње (Мк. 5, 1-13). Свиње су они људи који не виде духовно, не виде небо, свиње не могу да гледају увис. Свети Атанасије Велики говори: "Свиња је слика грешника који се каје, а затим опет иде и чини свој грех." И још: "Ако се свиња очисти, опере, обуче у свилену одећу и ако јој се обеси на груди златан ланац, она ће свеједно збацити са себе сву ову одећу и грокћући поново полетети у блато." Дакле, свиње су они људи који се после неискреног покајања поново враћају својим ранијим гресима.

Амин.

ВРЕМЕ И ПРОСТОР

*Оригинално објављено у часопису Катафаги, бр. 83, Солун 1999, стр. 1821,
а превод на српски у часопису ВИДОСЛОВ, бр. 21.*

Док је време снажно заокупљало пажњу људске мисли у новије време, простор је остао на маргинама. У стварности, међутим, оба чиниоца, и време и простор, су сједињени и нераздвојни. Време не постоји само за себе, него у простору. А и простор се не пружа сам за себе, него заједно са временом. Изгледа, међутим, да се упоредо ствара и извесна супротстављеност између времена и простора. Одрешеност од неког конкретног простора остварује се посредништвом времена. Тако је и са кретањем у простору, који је корпа за отпатке времена.

Ова феноменска супротстављеност између времена и простора, не укида њихово јединство, нити поништава њихове аналогije. Време као меритељ кретања и промена није само меритељ рашћења и живота, него и меритељ распадања и пропадања. А простор као позорница кретања и промена, није само област трулежности и смрти. Време чак, као меритељ живота, пружа човеку релативну слободу унутар простора. Када слобода завршава своје време, завршава се и сама слобода, као и њен живот унутар простора. И немогуће је да постоји било која форма слободе или наде у свету, без перспективе времена. Дефинитивно потпадање под простор јесте потпадање под владавину пропадљивости и смрти.

Посебан значај у Старом Завету има простор који је везан за неко јављање Бога. Овај простор је свештени и према њему се односи са поштовањем. Тако, простор где је Јаков у сну видео Господа и лествицу са Анђелима где силазе и узлазе на небо, карактерише се као "страшно место", као "дом Божији" и "двери небеске". Као и оно место купине неопаливе, где се Бог открио Мојсеју и позвао га да ослободи Израил од Египћана, карактерише се као "земља света".

Сажетак свештеног простора Израилља налази се у храму. То је раг ексцелансе простор откривања и обитавања Божијег. У храму верник приступа Богу и налази своју истинску радост и срећу. Но постојање храма има смисао када народ остаје веран своме Господу. Када то није случај, Бог допушта катастрофу свог народа, да би збрисао свако обманљиво убеђење свога народа. То¹истиче и симболички значај храма као места објављивања Бога народу Његовом. Испуњење овог симболичког његовог значаја представља Христос познатим позивом Јудејима: "Разрушите храм овај, и за три дана подигнућу га".

Један други елемент који је везан са напуштањем простора, јесте дуго и напорно путовање. Пресељења Авраама, као и излазак Израилља из

Египта и путовање у земљу обећану, представљају један трајни излазак из простора и одговор на позив Божији. Када се опет Изабрани народ успокоји на земљи обећаној и заборави свога Бога, наступа доба поробљавања те земље и сужањство њеног народа. Простор, особито свештени простор, не даје се ради умирења и повлачење у тишину, него ради сећања на Божија јављања и одржавања верности народа према Њему. Зато увек има симболички и есхатолошки карактер.

За Цркву земља обећања јесте символ Царства Божијег или Будућег века. Другим речима, место постаје символ једног новог начина живота или једног новог доба, који надилази космичке категорије простора и времена и упућује на будући живот. Царство Божије није ниједан посебан простор, него живот вечни. А вечни живот није један бесконачни живот унутар времена, него божански живот у Христу. Христос је Земља живих и место спасаваних. Простор и време пролази "да би Бог био све у свему" (1.Кор. 15,).

Карактеристично је да се ово коначно превазилажење простора, чак и свештеног простора, остварује у Цркви, где се побеђује смрт. Другим речима, превазилажење простора, који представља област владавине смрти, остварује се коначно са надилажењем саме смрти. Ово надилажење је припремано кроз целокупну историју Старога Завета, који је и педагог за Христа. Пут према добу Месије јесте један пут поступног одрешивања од простора и динамичког кретања унутар времена. То је један пут који се управља ка "времену" присуства Месије. Црква није теменос, грађевина (као џамија). То јест, није простор који се "temnetai" тј. раздваја од окружења, да би се пружио као обиталиште Божије. Црква је мост који ослобађа човека од простора и уводи га у слободу Духа Светога.

Као и време, тако и простору Цркви задобија нови карактер. Од области владавине смрти претвара се у оквир објављивања љубави Божије и преображења човека. Уосталом, простор не ограничава оно што је бескрајно, као што ни време не умањује вечност. Бескрајно не налази се само изван или с ону страну простора, него и унутар њега. Као што и вечност не постоји само изван или с ону страну времена, него и унутар њега. Због тога и свака тачка простора, као садржај унутар бескрајног и прожетог њиме, нуди могућност укључења у бескрајно. Бескрајан је Бог. И бескрајни Бог налази се свугде унутар простора, а да не буде ограничен или спречен њиме. Јављање (кроз Оваплоћење) бескрајног Бога унутар простора као ограниченог и описивог човека сачињава основу

Цркве и предуслов за обновљење света и обожење човека.

Ограничење у простору, или чак и у свештеном простору, значи повратак у јудаизам. Господ је одлучно изјавио да Његов долазак значи ослобођење од сваког таквог ограничења. "Долази час када се нећете клањати Оцу ни на гори овој ни у Јерусалиму... Бог је дух; и који му се клањају, у Духу и Истини треба да се клањају" (Јн 4, 21.24). Ово свакако не значи ни одбацивање педагошког значаја свештеног простора, који има своје место у Цркви, где има места и целокупни Стари Завет као сенка Тела Христовог. Ограничење, међутим, само на овај простор, који је идентичан напуштању тела и повратак његовој сенци, превиђа истину. То су учинили Јевреји, који нису поверовали у Христа. А једно такво скретање унутар Хришћанства јесте хилијазам.

Карактеристично је да се ширење Цркве у васељени повезује са уништењем Јерусалима. Простор, и то посебно свештени простор, кад се апсолутизује, може да спута дисање Духа и да потискује слободу верника. Уосталом, никад не треба да се заборави да космички/светски простор јесте област владавине смрти.

Простор раздваја људе. И појединачни елементи, преко којих се везују људи у свакој конкретной области, одвајају их од људи других области. Тако, национални елементи, када се апсолутизују, претварају се у идоле. Тако се национализам лако подударе са идололатријом. И пошто се национализам увек ограничава на простор, он је политеистичан. Националисти не могу да имају монотеизам. Монотеизам претпоставља ослобођење од националних елемената, који се везују за конкретно место. Због тога је монотеизам примарно могућ не као статичност простора, него као динамичност времена.

Предуслови за разумевање овога феномена постоје у свакодневном животу. Људи раздвојени у простору могу да живе уједињени у времену. Већина живи истовремено у једном датом тренутку времена, али не могу да живе истовремено и у једној датој тачки простора. На тај начин, време уједињује местом раздвојене људе. Но ово његово својство ограничено је и релативно, јер их коначно разлаже и одводи у распадање. Обједињујуће својство времена може бити вредновано једино кад се споји са победом над смрћу. (А то је учинио Христос, и то чини у Цркви).

Одбацујући етницизам (уски национализам) Црква позива људе у јединство унутар времена. Сви искључиво национални елементи, тј. све оно што је везано са временом, бивају релативизовани у перспективи есхатолошког ишчекивања Царства Божијег. Али и Царство Божије прихвата многоврсноост (и многонационалност) људи. Ишчекивање Царства Божијег уједињује верне у једну Цркву. А људи могу да се уједињују у једну Цркву зато што се у њој побеђује смрт и нуди се

живот вечни. Тако, у Цркви верни живе у заједници са једним Тројичним Богом, као чланови Тела Христовог, благодаћу Светога Духа.

Свака религија која не уједињује људе у перспективи динамичког прогреса времена, јесте паганска, дакле идололатријска. Потчињава се простору, који је област владавине смрти, и из тог разлога није кадра да открије истински смисао историје. Овај смисао се открива једино вером у Сведржитеља Бога. Уз Њега свака појединачна историја бива уклопљена у једну историју која је управљена ка Царству Божијем.

Зато и објављивање Сведржитеља Бога сачињава претпоставку објављивања смисла историје. А објављивање смисла историје јесте, у суштини, откривање њенога краја (и доласка Царства Божијег). Уосталом, историја се може протумачити само под светлом њеног свршетка. Као што је тачно примећено, "једино крај историје може да баци стварну светлост о њеном смислу, и само на крају историје човек ће стати изнад историје. Због тога сваки тумач историје има тенденцију да замишља себе близу краја историје, без обзира у којој епохи да живи".

Могућност једног таквог погледа на историју дарује се у Христу. Христос човеку испочетка пружа оно што ће се открити на крају. Ако упоредимо пут људске историје са путем у Емаус, где се при ломљењу хлеба открио Христос који је пратио двојицу ученика у њиховом путовању, свако ломљење хлеба (тј. Света Евхаристија==Литургија), за оне који у њему учествују, јесте једно откривење смисла историје. Црква својом есхатолошком оријентацијом може да се окарактерише као заједница изласка. Свет за њу представља место привременог боравка. Излазак Израиља из Египта сачињава символ њеног изласка из света и њеног пута ка горњем Јерусалиму, ка Царству Божијем. То је истинска отаџбина хришћана, док њихова земаљска отаџбина јесте место привремене насеобине и гостопримства: "свака отаџбина је страна", каже ранохришћански апологет (и додаје: али и свака страна, тј. земља, може хришћанину бити отаџбина).

Када се верни сувише примире на своме месту и заборављају Царство Божије, тада губе своју оријентацију. Истовремено, међутим, било које место, као оквир јављања љубави Божије, јесте домаће и пријатељско за њих: "свака страна отаџбина је њихова". Самоприношењем себе Христу, хришћани предузимају своје супротстављање греху и смрти унутар простора. Зато се каже да монаси "чувају место".

Изабирају самоограничење у простору и тамо негују духовну слободу коју им пружа Христос. Спустају се у област смрти, да би снажније живели ишчекивање новог живота. Зближавају се са простором, осећају га као тело своје, преображавају га у Цркву и усмеравају га ка Царству Божијем. [Зато је Христос назван, и јесте: Земља (==простор) живих, и вечни (кроз и надвременски) живот].

„ДОБРО НАМ ЈЕ ОВДЈЕ БИТИ” - Преображење Господње

... због чега нас Господ посећује својом божанском светлошћу?

Не због тога да би, јарко блеснувши, хитро нестала и оставила нас у тами...

У земаљском животу Господа Исуса Христа било је веоа мало радосних, светлих тренутака. Бог се оваплотио, дошао у овај свет најпре због тога да би се погрузио у нашу таму, поделио са нама муку и свакодневницу људског живота. Управо је зато Господ Исус Христос толико времена проводио с грешним људима, који су требали очишћење, просвећење, спасење. Управо је зато Господ за Себе изабрао крсни пут, пострадао за људе, био одбачен од њих, био пљуван и ударан (заушение), примио крсну смрт и сишао у ад, да би сво то пространство кде је до Његовог доласка царовало зло, напунио својим божанством и светлошћу.

У Јеванђељу је описано само неколико случајева када је Христово Божанство на видљив начин било показано људима. На пример, то се догодило у време Исусовог крштења, када је са неба одјекнуо глас Божији: „Ово је Син Мој љубљени, Који је по Мојој вољи” (Мт. 3:17). Други такав тренутак, и управо га данас ми спомињемо, било је Преображење, када је Господ, узевши три своја најближа ученика, попео се са њима на високу гору, и тамо, када се молио, „просијало је Његово лице као сунце, а одећа Његова постала бела као светлост”. И поново је одјекнуо Очев глас: „Ово је син Мој љубљени, ...Њега послушајте”.

Када се виђење наставило, један од ученика, Петар, је рекао: „Господе! Добро нам је овде бити; ако желиш, да направимо овде три сенице: Теби једну, и Мојсију једну, и једну Илији”, јер су се Мојсије и Илија јавили Исусу и разговарали са Њим о Његовом крају, то јест, о крсној смрти (Мт. 17:1-9). Речи апостола Петра биле су природна реакција човека на присуство Божије, на Његово изненадно јављање, на неочекивано блиставо просвећење одозго. „Добро нам је овде бити”, то јест, добро је да се све ово продужи, да се овај тренутак славе, светлости никада не заврши. Али након Исусовог изласка на гору, догодио се силазак са ње, догодио се његов сусрет са бесним младићем и многим другим људима који су потребовали исцељење. Силазећи с горе, Господ се поново погрузио у нашу људску таму, да би је поделио са нама, а затим су наступили Гетсиманијски врт и Голгота.

Свако од нас пролази кроз разна стања. Понекад бивамо на Тавору, а понекад се налазимо на Голготи. Некада је присуство Божије тако осетно, јасно, да пожелимо да се ти тренуци никада не заврше, да се продуже вечно. Али понекад нас Бог дословно напушта, остављајући нас у тами са самима собом, са нашим проблемима и гресима. Али у таквим тренуцима нарочито је важно сећати се Његовог присуства и тога да нашу људску таму он просвећује изну-

тра божанском светлошћу.

Божанска светлост која се јавила ученицима на Тавору, није никаква материјална светлост која светли „као сунце”, него је то Нетварна Светлост, то је Сма Бог, само присуство Божије, енергија Божија – то је божанско дејство, посета одозго, у којој се људима јавља слава Божија. И та светлост није осијала само ученике на Тавору, Он се јављао многим људима, многим светитељима, између осталих и светитељу Григорију Палами и преподобном Симеону Новом Богослову. И међу нашим савременицима има људи који созерцавају божанску светлост. Блаженом сећању старац архимандрит Софроније се више пута удостојио да угледа божанску светлост, која за Њега није била само јављање славе Божије, преображујући га изнутра.

Али због чега нас Господ посећује својом божанском светлошћу? Не због тога да би, јарко блеснувши, хитро нестала и оставила нас у тами. Господ нас посећује да би, видевши Његову светлост, постали прожети њоме, и сав се наш живо изменио, да би се са нама догодило оно што је Сам Господ рекао: „Тако да се светли светлост ваша пред људима, да виде ваша добра дела и прославе Оца вашег Који је на небесима.” (Мт. 5:16). Божанска нас светлост посећује, да би преобразиле не само све око нас, већ и наш сопствени живот, да ви се ми изменили и светлост се Божија кроз нас почела распростирати на друге људе.

Управо зато Црква празнује Преображење Господње, да он може постати и наше преображење, да се и за нас могу открити двери созерцања божанске светлости, созерцања које су се до сада удостојили многи. Али да ова светлост не би била угушена нашом људском грешном тамом, ми смо дужни да живимо у сагласности са Јеванђељем, и нашим добрим делима, да би у нашем обличју људи познали Христа. Јер о Христу и хришћанству суде пре свега по нама, верујућима, члановима Цркве. Око нас живи доста људи који би можда већ давно пришли Цркви, да на животном путу нису сусрели хришћанина који није био достојан тог високог звања, који уместо да је исијавао светлост и сијање Божаства, истакао је смрад греховних страсти.

Сетимо се тога да ти треуци просветљења, које ми доживљавамо (испробавамо) или сада, у храму, причешћујући се Светим Христовим Тајнама, или у време молитве, дају нам се, да би се мењали на боље, преображавали се. Стремимо томе да у моралном и духовном погледу увек будемо на за нас максималној доступној висини, никада се не спустивши испод те веома високе планине, коју видимо у Јеванђељу. Амин.

њему је помогла велика љубав према својој мајци и - молитва. Он се упорно борио са искушењима, избегавао развратан живот и одлучно тежио Богу. Године 1851. Јован завршава богословију и у свом опроштајном говору захваљује се учитељима за непроцењиво знање којим су његов разум и срце формирани; захваљивао се на честитости, којој су га учили, као трајној животној вредности.

Као најбољи ђак свога годишта, Јован Сергиев добија на теолошкој академији „стипендију за обдарене.“ Нешто пре тога умире његов отац у 48. години старости. Његова мајка остаје са две малолетне кћери, без икаквих могућности за опстанак у животу. Сад је Јован преузео бригу о њима. Он се, ради њих, носи мишљу да напусти Академију и да као ђакон ступи у службу. Мајка му то не допушта. Године 1855. Јован Иљич Сергиев завршава Академију као кандидат богословља. Нешто пре тога он, што је изузетак, учествује на једном друштвеном скупу, и ту упознаје Јелисавету Константиновну, кћер свестеника Несвитчког из Кронштата. Уз сагласност оца, они су се узели одмах по његовом завршавању Академије. Тиме је био испуњен и предуслов да постане православни парохијски свештеник.

Парохијски рад свештеника Јована

Јована Сергиева рукополаже за свештеника Владика Христифор, 12. децембра 1855, у Петрограду. После тога он прелази код свога таста у Кронштат, да би му помагао у катедралном храму Св. Андреје. Ускоро, потом, он је овде преузео од свога оболелог таста службу као најмлађи свештеник.

Од првог дана своје службе он је ступио у блиски однос са својом паством. Тад бележи: „Господе, Ти си дошао да би служио људима; Ти ниси само у храму говорио речи истине, Ти си посећивао градове и села, долазио си пре свега онима, чије си жарко покајање божански предвиђао, и тако си неговао заједницу љубави. Подари и нама ову заједницу, да се ми свесвештеници не затварамо пред људима у своје куће; да не износимо оно сто смо научили само по дужности, него да им се обраћамо слободном и живом речју вере и љубави.“

Отац Јован не губи ни једну прилику да би помагао. То су невољници из народа одмах приметили и почели да се окупљају око њега. Свако јутро, кад би он по раној литургији напуштао цркву, њега је окруживала маса невољника. Сваки је долазио са својим потребама: један нема одело, други храну, трећи хоће савет, четврти утеху. Отац Јован све је стрпљиво слушао, покојег молиоца прожима погледом и пита о фамилији и деци. Где год је у каснијим годинама стизао, на својим путовањима, свуда су му у првом реду деца лежала на срцу: „Водите ме код деце!“ што значи у сиротињске домове, у школе, у интернате. Он је сретао децу са особитом добротошћу.

Већ на почетку шездесетих година, отац Јован неуморно служио сиромашнима; његово време од јутра до вечера припада тој служби љубави.

Имао је навику да свакога саслуша и сваку молбу испуни према могућностима. Увек му је други био пречи од себе самог. Ко има самосажаљења, тај нема правог саосећања за друге, јер је прекомерно самољубље противник љубави према Богу и ближњима. Исус Христос није себе штедео, да би нам донео спасење. Зар ми после тога треба да жалимо неку ситницу ради наших ближњих? Можда новац, храну и одело, или нас саме, наш мир, наше снаге, наше способности?

Коначно отац Јован задобија поверење сиромашних; они верују да је он Божији човек и обраћају му се за сва животна питања. Тако су протекле прве године његовог свештеничког залагања, мукотрпне али истовремено радосне, године његовог живота за друге.

Отац Јован као учитељ и педагог

Године 1857. од оца Јована се захтева да преузме верску наставу у градској основној школи, а одмах потом и у новооснованој гимназији. Он је са радошћу прихватио ову прилику да васпитава омладину, коју кроз даљих 32 године свесрдно учи речи Божјој и хришћанском начину живота. Отац Јован покреће, такођер, родитеље и васпитаче на сарадњу. „Религиозно васпитање почиње у родитељском дому; атмосфера љубави и вере у Бога чини основу фамилијарног живота. Она даје чврст морални ослонац, без којег младост најчешће застрањује. Правом васпитању припада религиозни разговор. Родитељи треба да причају деци, на прост начин, о библијским догађајима, и да уткају у децу душу верске истине; већ од треће године може се почети са причањем о Богу кога поштујемо, волимо и чијој вољи следимо; о Тројичном Богу, Творцу света; о стварању човека и свих створења; о греховном паду и о моралној покварености људског рода.“

Отац Јован држи до своје наставе врло озбиљно. Он зна да вероучитељ носи главну одговорност за морални развој ученика. Он зна да свој задатак испуњава само онда ако му пође за руком да срца младих људи загреје за Бога. „Религија није обичан школски предмет; ми учимо децу Речи Божјој. Да би се њима говорило о томе, и да би могао да се очекује њихов одговор, мора прво да се нежно опицају покрети њихових душа. Реч Божија је у ствари блиска дечијој души; ако се просто и искрено искаже - деца је слушају пажљиво и побожно. Као педагог, отац Јован не практикује ни неумерену строгост, нити повређује необдарене. Он не користи ни добре оцене да би подстицао, нити пак казне да би заплашио. Озбиљан, добродушан и уверљив, он је свим ђацима био омиљен.“

Отац Јован делује својим ауторитетом и на друге наставне предмете. Кад је уведен грчки језик, он се обраћа ученицима: „Децо, знате ли који је то језик? То је онај језик којим је говорио Исус Христос и његови апостоли, на којем су написана Јеванђеља и Дела апостолска, којим су писали многи црквени Оци, као Василије Велики, Григорије Богослов,

Јован Златоусти и други; онај језик којим су говорили грчки оратори и философи. Из Грчке смо ми преузели нашу свету Православну веру; наша руска слова потичу из грчке азбуке; са грчког су преведене наше литургијске књиге. Зато волите и учите добро грчки језик.”

Отац Јован често говори о љубави: „Ви учите многе стране језике, то је добро. Али тражите, пре свега, да изучите језик љубави, тај живи, најизразитији језик. Без њега сви страни језици вам доносе мало добити. Зато се трудите; тражите, поред свег спољашњег знања, да узнатпредујете у том унутрашњем знању срца: у нежности, смирењу, послушности и стрпљењу, саосећању и спремности да помогнете, у самосавлађивању и самоодрицању, у науци - да срце чистите од свих нечистих, неистинитих и наопаких мисли, у великодушности према људским слабостима. Ако узнатпредујете у овој унутрашњој духовној науци, онда ћете иу спољашњој науци имати пун успех. Док, ако неко сабира знања а недостојно живи, тај доживљава - пре назадовање него напредовање.”

Отац Јован прашта само онолико колико треба да се опрости. Чим дође до уверења да једном покварењаку посећивање школе не користи, а друге доводи у опасност, онда се он залаже за искључење таквог: „Шта треба са непоправљивима чинити? Ради добра целе школе они мора да се одстране да би остали ученици могли да духовно здраво узрастају.”

Преко 30. година предаје отац Јован у Кронштатској гимназији. У августу 1889. он оставља, поред свих молби, ову дужност. Његов једноставан говор на разстанку гласи: „Шта треба на разстанку да вам кажем? Опростите ми! Оно што сам као ваш учитељ могао, ја сам за вас чинио. Али ми опростите за пропуштено, јер ми је повремено било тешко, чак немогуће, да моју свештеничку службу ускладим са наставничком. Мој наследник ће да буде само катихета, он ће за вас више да чини. Њему вас предајем и желим му од све душе успеха у васпитачком послу. Волите га, као што мене волите. Бог који међу нама борави, нека вас благослови.”

Преко „Огласа захвалности” отац Јован је постао познат у целој Русији. Људи су чули о благодатном свештенику. Многи се, у тешким болестима и својим унутрашњим кризама, обраћају њему са пуно поверења. Позивају га код себе или путују у Кронштат. Тамо налазе пријем у „Дому радиности” где посматрају његову бригу о сиротињи, слушају његове речи, посећују његова богослужења и на свом сопственом телу доживљавају помоћ од његове молитве. У мало година Кронштат је постао место ходочашћа куд су дневно пристизали на стотине па и хиљаде људи из целе Русије.

Многи исцељени и духовно усправљени изјављивали су своју захвалност и давали оцу Јовану прилоге за његово дело љубави. Његов тридесет пети јубилеј свештеничке службе добио је обележје јавног догађаја.

Последње године његове службе Богу

До 75. године живота отац Јован је непрестано вршио своју службу. Свету литургију је служио скоро сваки дан; примао је свакога, посећивао болесне, бринуо о својим друштвеним установама, спроводио добротворне акције широко по свету, одржавао огромну преписку, писао беседе и свој дневник. Али, коначно, његове телесне снаге малаксавају. Он побољева. Током три следеће године патио је од сталних болова и грознице. На крају је био потпуно исцрпљен. Насупрот свему, отац Јован није мењао свој начин живота. Он наставља, као и увек раније, да свакодневно служи и да се за све захваљује Богу.

Петог децембра 1908. митрополит Владимир московски, владика Серафим од Кишињева, владика Гермоген од Саратова и бројни свештеници посећују тешког болесника. Отац Јован прима госте у крзеном капуту, под грозницом, и захваљује им се топло. На питање како се осећа - он им говори о својим здравственим тешкоћама. Само ујутру, у време свете литургије, болови на чудесан начин попуштају и дају му око два сата мира. Физичке снаге се губе. Последних дана он није узимао никакву храну. „Ја живим само снагом Светог Причешћа” - признаје он својим најближима.

Целог свог живота отац Јован је, као сто сам сведочи, тражио да испуњава заповести Божије, корачајући путем блаженства. Пре свега, он је испуњавао водећу заповест: „Воли Бога изнад свега, и твога ближњег као самога себе.” Та љубав је одређивала његово делање и прожимала сво његово биће.

Деветнаестог децембра отац Јован не може више да се подигне и седећи, у наслоњачу, прима Свето Причешће. Свештеник Јован Орнатски чита посмртне молитве. Кад их је завршио, отац Јован је са прекрштеним рукама на грудима показивао последње знаке дисања. Онда је отворио очи, погледао у висину и упокојио се у пуном миру, 20 децембра 1908, у 07:40 ујутру.

Његов живот и рад и дан данас одјекују читавом Русијом и многим младим душама је пример и водац у њиховом животу. Један од највећих педагога и учитеља свог времена.

Свети оче Јоване, моли Бога за нас!

Саша Лончина, студент Православног богословског факултета у Београду

Литература:

1. „Православна Русија”, Џорданвил, Њујорк, бр. 12 (797), 28. VI 1964, и бр. 13 (798), 14. VII 1964.
2. „Мој Живот у Христу”, Свети Јован Кронштатски, Манастир Хиландар, 2002. г.
3. „Мој Живот у Христу II том”, Свети Јован Кронштатски, Православна мисионарска школа при храму Светог Александра Невског, Београд, 2002. г.

УСТОЛИЧЕЊЕ ЕПИСКОПА САВЕ ТРЛАЈИЋА

Недокучивим Провиђењем Божјим послан,

да у овом делу винограда Господњег, порадићу са народом за народ...

Указом Краљевских намесника у име Његовог Величанства Краља Петра II постављен је за Епископа упражњене Горњокарловачке Епархије Његово Преосвештенство Епископ Г. Сава, досадањи викар Његове Светости Патријарха Српског.

Одлуком Светог Архијерејског Синода Српске Православне Цркве од 6. августа 1938. г. устоличење Његовог Преосвештенства Господина Саве обавило се дана 4. септембра (22. августа) 1938. г. у храму Ваведења Пресвете Богородице у Плашком.

Преосвећени Господин Сава кренуо је из Београда за Плашки 2. септембра 1938. г. Стигао је у Загреб 3. септембра 1938. г. Са њим заједно путовали су: изасланик Светог Архијерејског Синода Преосвећени Епископ шабачки господин др. Симеон и изасланик Министра правде г. Славко Хранисављевић, инспектор Министарства правде. Са станице у Загребу Преосвећена Господа Епископи отишли су у двор Господина Митрополита Загребачког Доситеја, где су били најљубазније дочекани и послужени. Истог дана Преосвећени Епископ Сава, у пратњи Његовог Високопреосвештенства Митрополита Загребачког Господина Доситеја, преосвећеног Епископа шабачког Господина Симеона и изасланика Министарства правде, кренуо је из Загреба за Плашки. Још на загребачкој станици један број свештеника из Епархије горњокарловачке придружио се пратњи Преосвећеног Епископа

Саве. Воз је стигао у Карловац у 10 сати. Град Карловац приредио је своме Епископу врло свечан и достојанствен дочек на станици. У име града Карловца, Господина Епископа поздравио је врло лепим и прикладним говором градоначелник града Карловца г. Грахор. У име Епархије поздравио је Господина Епископа потпредседник Епархијског савета г. Душан Миљушевић, кр. Јавни бележник у Карловцу, а у име свештенства Архијерејског намесништва карловачког г. прота Михаило Медаковић, Архијерејски намесник у Карловцу. Једна девојчица предала му је леп букет ружа. Господин Епископ захвалио се свима присутнима кратким говором на дочеку, а нарочито школској деци као и осталом грађан-

ству града Карловца једне и друге вероисповести. У Горњим Дубравама на станици, Црквена општина приредила је свечани дочек Господину Епископу и ту га је месни свештеник о. Ђуро Алагић поздравио кратким говором. На станици у Оштаријама изасланици црквених општина и парохија: из Срп. Моравица, Врбовског, Гомирја, Огулина и Јасенка приредили су леп дочек своме Епископу. Исто тако био је приређен свечан дочек од стране Црквене општине на станици у Јосипдолу.

У Карловцу и на осталим станицама пратњи Господина Епископа придружили су се многобројни свештеници из Архијерејских намесништава: Бихаћ, Босанска Крупа, Костајница, Петриња, Глина, Вргинмост, Карловац, Слуњ и Плашки.

Тим истим возом путовао је и изасланик народне скупштине г. Ђуро Микашиновић, народни посланик за срез Огулин, као и народни посланици: Петар Галогожа из Топуског, прота Бранко Добросављевић из Вељуна и г. др. Милан Грба, народни посланик за срез војнички.

Господа Епископи и његова пратња као и многобројно свештенство и изасланици многих црквених општина стигли су у Плашки тачно у подне 3. септембра о.г. Чим је Господин Епископ изашао из салонских кола пријавио

Му се шеф станице у Плашком госп. Жутић и ставио Му се на

располагање. Претставници свих месних власти и друштава били су поређани код славолука у Плашком. Ту је био и срески начелник среза огулинског. Пред славолуком, једним врло лепим говором поздравио је новог Епископа председник плашћанске Управне општине г. Сава Косановић, бивши народни посланик и новинар. Г. Сава Косановић пожелео је новом Епископу у овој пространој и великој Епархији, сиромашној у материјалним добрима, али богатој у великим душевним вредностима, желећи Му да иде стопама великих својих претходника св. владике Данила Јакшића, Лукијана Мушицког, Теофана Живковића и др. Господин Епископ срдечно се захвалио кратким говором молећи Свевишњег да му

подели снаге, да може управљати својом Епархијом на корист Цркве, народа и државе и на понос нашег младог Краља Петра II. Сакупљени народ поздравио је новог Епископа са одушевљеним: Живео!

До катедралног храма формирала се литија. Преосвећени Г. Сава ишао је под небом, обучен у мандију и са архијерејским жезлом у левој руци и са крстом у десној. Иза неба ишла је велика поворка на челу са г. г. Епископима, представницима власти и народа. Варош је била искићена државним заставама, а куће цвећем и ћилимовима. Уз пуцање прангија, литија је стигла у црквену порту, где је Преосвећенога у име српске православне црквене општине поздравио г. Раде Крагуљац, а пред улазним вратима катедралног храма старешина цркве г. прота Милан Докмановић. На све поздраве Епископ се срдечно захвалио молећи Бога, свештенство и народ да га потпомогну у његовом епископском деловању.

У светом храму одржано је кратко молепствије које је одслужио са свештенством Архијерејски заменик г. прота Исо Пејновић. На крају молепствија Господин Епископ отишао је у Епископски двор.

Истог дана, увече, служено је у цркви бденије, а сутрадан у 9 часова ујутру почела је свечана литургија, коју су служили: Господин Митрополит Загребачки Доситеј, Преосвећени Епископ шабачки Господин Симеон и новопостављени Епископ Горњокарловачки Господин Сава, уз сарадњу многобројног свештенства и три ђакона.

На литургији је појао месни мушки хор, појачан многобројним свештенством.

На светој литургији на одређеним местима стајали су: изасланик Његовог Величанства краља г. ђенерал Петровић, изасланик министра правде г. С. Хранисављевић, вршилац дужности Бана Сав. Бановине г. подбан С. Михалцић, комадант 4. арм. обл. г. П. Јуришић, бански инспектор г. Душан Рибар, представници месних власти и изасланици црквених општина.

Црква је била дупком пуна побожног народа. После завршене свете литургије обављено је свечано устоличење.

Његово Високопреосвештенство Господин Митрополит Доситеј прихватио је за десну руку новог Епископа а за леву Његово Преосвештенство Господин Епископ шабачки Господин Симеон, који су га уз прописане молитве изговорене са стране ђакона увели у архијерејски сто Епископа горњокарловачког.

Изасланик Светог Архијерејског Синода Његово Преосвештенство Господин Епископ шабачки Симеон одржао је овај поздравни говор:

Ваше Преосвештенство,

Љубазни у Христу брате Саво!

Кроз дужи низ година, без мало пуне три деценије, послужио си ревностно и предано нашој Св. Цркви и народу. Ова Твоја примерна ревност и преданост није остала непримећена Твојим претпостављеним властима, напротив, она је запажена,

вазда похваљивана и видно награђивана одликовањима како црквеним тако и државним. Као видан знак таквог признања, до Твог епископства, био си награђиван свима црквеним одликовањима, од најнижих па до чина архимандрита. – Најзад Св. Архијерејски Сабор наше Српско-православне Цркве, ценећи Твоју подобност и примерену ревност, одликовао Те је и највишим одликовањем у нашој Св. Цркви, достојанством Епископа. Свети Архијерејски Сабор изабрао Те је прво за викарног Епископа Сремског, а на свом последњем редовном заседању, у јуну ове године, изабрао Те је једногласно и за епархијског Епископа горњокарловачке Епархије. Овим последњим избором Св. Архијерејски Сабор Ти је поверио ову славну Епархију, у којој су пре Тебе делали и наши велики и славни јерарси: Павле Ненадовић, Данило Јакшић, Лукијан Мушицки и други. Имајући ово у виду ја мислим, да имаш оправданог разлога, да будеш тиме задовољан и поносан. Истичући, пак, ово ја тврдо верујем, да ће свештенство и православни народ у ове епархије у Твојој личности наћи примерно ревностног и преданог Архијереја, достојног наследника великих јерарха, Твојих претходника на овом светом трону.

Хоћу и ово још да кажем: Са задовољством истичем, да се осећам особито почаствован, што су ми Његова Светост Патријарх Господин Гаврило и Св. Синод поверили ову за мене пријатну мисију, да Те са Високопреосвећеним Господином Митрополитом Доситејем уведем у узвишено али тешко звање епархиског Архијереја, односно да Те, Високопреосвећени г. Митрополит и ја, уведемо у овај свети храм. Извршујући у пуној братској љубави ову пријатну мисију, у име Његове Светости Патријарха Господина Гаврила, Св. Архијерејског Сабора и Синода, ми Ти, Високопреосвећени г. Митрополит и ја, срдечно честитамо овај радосни догађај и искреним молитвама молимо Свемогућег Бога, да ти по Својој милости подари повољно здравље и дуг живот на радост Твом свештенству и пастви, и свих нас, Твоје у Христу браће Архијереја.

Овај говор саслушан је са великом пажњом, Затим је изасланик г. министра правде прочитао у цркви указ Његовог Величанства Краља, којим је Господин Епископ Сава потврђен за Епархијског Архијереја Горњокарловачке Епархије.

На овај срдечан говор изасланика Светог Архијерејског Синода осврнуо се Господин Епископ Сава захваљујући изасланику Светог Архијерејског Синода на тим топлим речима, па је после тога изговорио овај говор:

По милости Божијој преузимајући управу Богом чуване Епархије Горњокарловачке душа ми у побожном усхићењу дрхћући шапуће захвалне молитве Господу Богу. При том молитвеном расположењу осећам најтоплију благодарност Његовој Светости Патријарху и Св. Архијерејском Сабору Српске православне Цркве; најдубљу поданичку верност и пуну оданост Његовом Величанству Краљу Петру II и најискренију захвалност Краљевским Намес-

ницима. У исто време одајем дубоко поштовање Министру Правде и Кр. Влади за учињен предлог ради потврде мога избора највишим Указом. Нарочитом братском захвалношћу захваљан сам Вама, Преосвећени брате, што ме, као изасланик Њ. Св. Патријарха и Св. Арх. Сабора, уводите у нову дужност, исто тако и Вама, Високопреосвећени брате, што ми, као администратор ове Епархије, предајете управу. Примите моју искрену и топлу захвалност сви посланици и представници као и појединци, који присуством својим увеличаште свечаност устоличења мога.

Драга браћо и сестре,

Недокучивим Провиђењем Божјим послан, да у овом делу винограда Господњег, порадићу у народу са народом за народ, долазим к вама са пуно добре воље. Нисам први пут у овом дивном крају. Давно је било. Радо се сећам. Пре 30 година, као свршен ђак-богослов, пролазио сам овуда са другима. Није то био обичан ђачки излет. Био је то родољубив подухват једног скромног омладинског друштва, које је приређујући концерте сакупљало прилоге за народнопросветне сврхе. Један део оних прилога дат је и овом крају. На томе путовању, пуном радости безбрижне младости, дивео сам се красотама лепе Божје природе и честитости и врлинама побожног и родољубивог народа овог краја. И, ево, радосно сам пошао опет овамо и радостан преузимам дужност епархијског Архијереја. Признати морам, она прва радост била је чиста, блистава, безбрижна. Ова садња је бригом осенчена. Осенчена је одговорношћу положаја, великом одговорношћу и пред Богом и пред људима. Осенчена је забринутостју, колико су штетне последице прохујалих бурних догађаја захватиле и овај народ. Осенчена је неизвесношћу шта ћу и како ћу после 30 година овде наћи зебњом како ћу се снаћи. Није то страх. То је само привремена стрепња. Па и та пролазна стрепња није због малодушности, него из обазривости. Свакако су ту почетну стрепњу осећали и моји претпасници блажене успомене славни Архијереји: ревносни Љубојевић, истрајни Љуботина, подухватни и енергични организатор Павле Ненадовић, скромни и светитељски побожни, али неуморни, до самопрегорења пожртвовани и неустрашиви св. Владика Данило Јакшић, родољубиви

Петровић, непоколебиви и праведни старац Димовић, марљиви и пажљиви Видак, просвећени, високоучен и песнички осећајан Мушицки, проницљиви, дубокомислени, и златоусту Теофан и други. Нису ли они имали сви једнаке и исте способности, али је сваки од њих богодани дар мудро и савесно употребио и способност своју до врлине развио. Прилике, у којима су ови славни Архијереји делали, без сумње, биле су теже од садашњих, али, признати ваља, у њихова тешка времена вера у Бога и приврженост вери православној и оданост цркви светосавској и љубав роду свом били су тада у народу и јачи и чвршћи. Само међу таквим савременицима, са таквим сарадницима и сапатницима, могли су ови народни великани тада успешно водити и славно пребродити све ужасне борбе у неравномерној борби за веру, за цркву, за народ. При несравњиво бољим садашњим приликама; уједињени у слободној народној Држави; под својим љубљеним народним Краљем; са славном Династијом из народа, зар ја и ви сви, зар да не наставимо утвреним и осветљеним путем? Хоћемо ли равнодушно и беспомоћно гледати, како слаби вера у Бога; како се на ослабљеној вери љуља морал, да уздрман сруши добро и појединца и породица и целог народа? Не дај Боже! Као некад своме ученику Тимотеју и мени св. ап. Павле кроз посланицу своју данас нарочито саветује: „Пази на себе и на науку и стој у томе; јер ово чинећи спашћеш и самог себе и оне, који те слушају“ (1.Тим.14,16). У овом свечаном тренутку са овог светог места на овај апостолски савет скрећем пажњу свима и свакоме од будућих мојих драгих сарадника, миле браће свештеника. Ово да буде непоколебиво и неодступно становиште и моје и ваше, браћо свештеници и монаси, у нашем будућем заједничком раду за добро ближњих, на корист цркве и народа, у славу Божју ради спасења душа.

Свакодневни догађаји око вас и у свету непобитно доказују, да је Добро из основи пољубљено. Пољубљено је у човеку, у породици, у друштву, у народима, у целом свету. Учени и недоучени, побожни и безбожни, озбиљно забринут и лакомислени, сви то болесно стање називају опште познатим изразом, називају га кризом морала. Наш народ место криза морала, каже опадање и нестајање поштења, Мени изгледа овај народни много јаснији, приклад-

1915. године

Православна црква Ваведења Пресвете Богородице и Владичански двор у Плашком
прије 1921. године

послије Другог светског рата

нији. Морал без вере у Бога, такозвани морал човечијег здравог разума, несталан је, променљив је, непотпун је, колебљив је, рушљив је, као и сам човек и све творевине његове. Вера у Бога, вера у савршену правду Његову, вера у неизменљив, вечни, непогрешиви, праведни закон Божји, вера у свете Божје заповести једини је непресушив и обилан извор моралној снази човечијој. Предвиђајући велику опасност за појединце и за породице, за народе и за државе, за васколико човештво, звани и непозвани испитују и нагађају разне узроке тој кризи морала. Свако на свој начин. Лутају, а не чују спасоносни глас Сина Божјега, који кроз само јеванђеље сваком и свима јасно говори: „Остависте заповести Божије, а држите обичаје људске. Укидате заповест Божју, да свој обичај сачувате.” (Марко 7,8-9). Ето, ту је узрок. То руши Добро човеково. У томе је легло кризе морала. Зато, послушајмо мудри савет пророка Јеремије: „Претражимо и разгледајмо путе своје и повратимо се ка Господу” (Пл. Јер. 3,40). То је једини лек општем злу, кризи морала.

Благо човеку, кога господ уразумљује законом својим учи (Псал. 94,12). Полажите на Бога надање своје и не заборављајте дела Божјих и заповести Његове држите (Псал. 78,7). И данас тако говоре над нама устрептале душе отаца наших, у стрепњи за добро наше. Говоре и мени и вама. Говоре свима без разлике. Говоре теби, земљораднице, темељу снаге народне. Говоре теби, занатлијо, чврста везо сталеза народних. Говоре теби, трговче, податна руко за сваку народну потребу. Говоре теби, интелектуалче, збиљо просвете народне. Говоре вама, вођи, пазите, куд водите. Говоре вама, вођени, гледајте, да не залутате. Тако је некад било у стара добра времена. Зар убудуће да не буде тако? Од Косова преко 500 година иђаху преци наши правим путем, путем светосавским. Зар ми сад, ослобођени и уједињени, да кренемо странпутицом? Размислите добро, вође и вођени.

Оци наши поучени и уразумљени законом Господњим свагда полагаху надање своје само на Бога. Не заборављајући никад дела Божјих и држећи увек заповести Божје, победоносно прођоше кроз безбројне тешкоће. Јуначки претрпеше муке свакојаке. Сачуваше веру православну. Утврдише цркву светосавску. Очуваше чист образ и часно име. Осно-

ваше морално здраве породице. Однеговаше духом снажна поколења. Спасоше себе и народ. Створише богату ризницу духовних добара. Оставише нам јак морални капитал. Озбиљно размишљајмо, шта ћемо и ми у наслеђе оставити нашем поколењу.

Духовна чеда моја,

Кад бих даноноћно могао беседити златоустобеседничким даром, не бих боље рекао од св ап. Павла, који вам кроз посланицу јасно и одређено саветује: „Чувајте се да вас ко не зароби философијом и разном преваром, по казивању човечијем, по науци света, а не по Христу” (Кол. 2,8). „Да вера ваша не буде у мудрости људској, него у сили Божијој” (1. Кор. 2,5). Зато и убудуће реч моја и поучење моје неће бити у надговорљивим речима него у доказивању духа и силе Божије (1. Кор. 2,4). По речима св. ап. Јована ја „немам веће радости од ове, да чујем моја деца у истини да ходе” (3. Саб. Јов. 1,4). А ви, духовна деца моја, назиђујте се својом светом вером, вером православном у цркви светосавској и молите се Богу Духом Светим (Саб. Јуд. 20). Молите се Богу за себе, за своје и за ближње, без разлике. Колико до вас стоји, имајте мир међу собом и са свима људима (Римљ. 12,18), без разлике. Тако ћете бити корисни и себи и породици и друштву и цркви светосавској и љубљеном Краљу и драгој Отаџбини и милом роду свом и васколиком човештву. Такве вас жели душа моја,

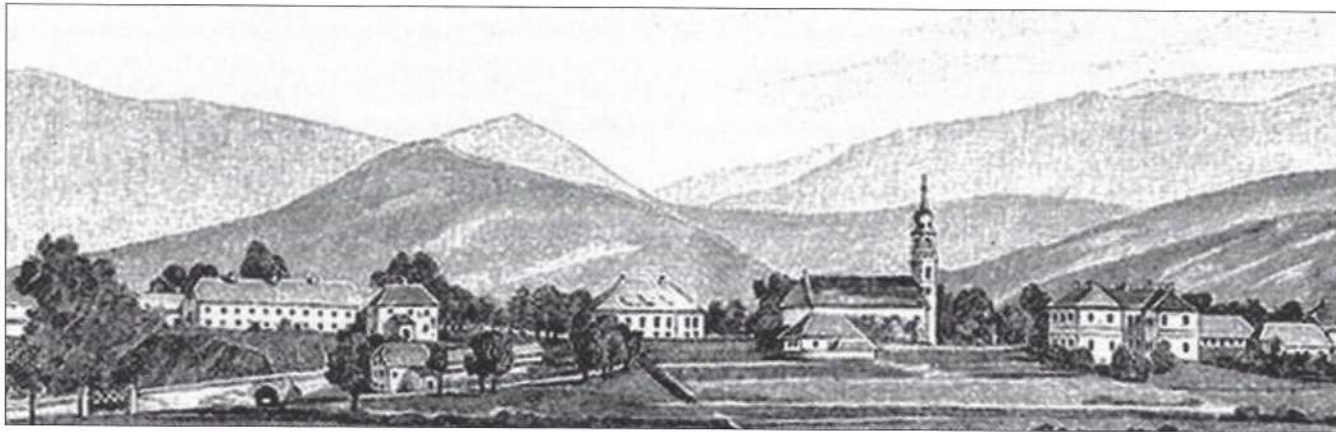
У тој жељи призивам свети благослов Божји на вас, на породице и на домове ваше.

„Благодат Господа нашега Исуса Христа и љубав Бога Оца и заједница св. Духа са свима Вама. Амин.” (2. Кор. 13,13).

Говор новог Епископа саслушан је са највећом пажњом, а на местима је прекидан свесрдним одобравањем.

После говора новог Господина Епископа ђакони су изговорили многољетствије Његовом Величанству Краљу, Његовој Светости Патријарху Српском Господину Гаврилу и новом Господину Епископу Горњокарловачком.

Када су завршене свечаности у цркви, Господин Епископ Сава са великом пратњом допраћен је свечано у свој епископски двор, где је примио честитања. Први је честитао изасланик Његовог Величанства Краља г. Генерал Петровић, затим иза-

сланик Господина Министра Правде, Командант 4. армијске области г. армијски ђенерал Јуришић, г. подбан Михалцић, представници месних власти из Огулина и Плашког, изасланици црквених општина. Изасланика црквених општина било је 138. Затим је честитало свом епископу свештенство из читаве Епархије. Њих је било на броју 123. У име свештенства поздравио је Господина Епископа председник свештеничког удружења протојереј Симо Омчикус парох из Сушака. У име чиновништва Епархијског Црквеног Суда и Управног Одбра Господина Епископа поздравио је заменик протојереј Исо Пејовић. У име црквене општине у Загребу новом Господину Епископу честитао је њен изасланик г. Саво Стојановић, а у име Управног Одбора ријечке црквене општине г. Дакић.

После тога су честитали Господину Епископу и многобројни појединци. Нарочита делегација из среза војнићког њих око 150 честитали су Господину Епископу.

На свим поздравима Господин Епископ се најдубље захвалио остављајући пријатан утисак на све, оне који су с њиме у додир долазили.

Око 2 по подне био је свечан ручак у епископском двору. На том ручку нови Господин Епископ као домаћин подигао је здравицу за здравље, дуг живот и срећну владавину Његовом Величанству Краљу Петру II, која је стојећи саслушана.

После тога његово Високопреосвештенство Господи Митрополит Загребачки Доситеј подигао је здравицу Његовој Светости Господину Патријарху Гаврилу, као и изасланику господина Министра Правде.

Архијерејски заменик протојереј Исо Пејовић поздрављајући новог Епископа бираним речима поздравио је Његово Високопреосвештенство Господина Митрополита Доситеја, као досадашњег Администратора Епархије Горњокарловачке из-

рекавши му топлу благодарност у име Епархије Горњокарловачке, којом је управљао 2,5 године.

Нови Епископ Горњокарловачки Сава – у миру Светозар Трлајић – рођен је у Мољу (Дунавска бановина) 6/19 јула 1884. год. Од оца Стефана и матере Јелисавете рођ. Каракашевић. Основну школу свршио је у Мољу, велику класичну гимназију са великом матуром и Богословију у Сремским Карловцима. Правне науке свршио је и дипломирао на правном факултету београдског Универзитета. Положио је строги студијски испит на правном факултету загребачком.

Рукоположен је за ђакона 1909. год. на св. Богојављење, а за презвитера исте године на Св. Саву. Од 1909. до 1927. год. био је парохијски свештеник. Почетком 1927. год. изабран је за референта, а одмах затим за секретара Светог Архијерејског Синода Српске Православне Цркве.

Као удов свештеник замонашен је 14/27. октобра 1929. год. у манастиру Крушедолу и рукопроизведен у чин протосинђела, недељу дана касније у чин Архимандрита и примљен је у придворни статус. На положају секретара Светог Архијерејског Синода остао је до априла 1929. год. када је поднео оставку на државну службу и по својој молби примио је управу манастира Крушедола. На том га је положају затекао избор за викарног Епископа Сремског.

У чин Епископа хиритонисан је у Сремским Карловцима 17/30. септембра 1934. год.

Као викарни Епископ Сремски до новембра 1936. год. вршио је дужност председника при Епархијском Управном Одбору Архиепископије Београдско-Карловачке у Сремским Карловцима. Од новембра 1936. год. до почетка септембра 1937. год. вршио је дужност председника Епархијског Суда Архиепископије Београдско-Карловачке у Београду. Свечано је устоличен за Епископа Горњокарловачке Епархије у Плашком 4. септембра 1938. године.

БЕСЕДА НА ОПЕЛУ Г. ГЕОРГИЈУ (ЂОРЂУ) ПЕТРОВИЋУ

Био је то човек дубоке вере у Богочовека Христа, погружен од ране младости у живот једне, свете, саборне и апостолске Цркве Божје, трудећи се да живи Јеванђељем Христовим.

Часни оци, ожалашћена породицо, браћо и сестре,

Заћутао је данас наш Карловац, заћутале су данас Моравице у којима је наш драги покојник од Господа примио Дух животни, заћутало је све око нас и ништа се не чује, само тиха суза, тешки уздисај и покоји цвркул птица које са тужном песмом испраћају нашег драгог брата и верног Божијег слугу Ђорђа Петровића.

Свети патријарх Павле знао је да нас поучи следећим речима: „Кад се човек роди цео свет се радује, а само он који се рађа плаче. Али треба живети тако, да када се он упокоји цео свет плаче, а само он да се радује“. Сви ми који смо имали ту част да упознамо или живимо са нашим Ђорђем знамо да се он трудио да тако и живи. Зато се данас, браћо и сестре, туга разлила на многе стране. Тугује његова породица, родбина, кумови, многобројни пријатељи, и сви нама знани и незнани.

Сваки опроштај од оних који нас напустили није лако, а поготово није лако без већих проблема говорити у оваквим тренуцима када се суочавамо са једном најдубљом реалношћу нашег живота, а то је смрт. Међутим, данас када се опраштамо од једног тако великог човека о чијим се духовним и моралним вредностима може говорити сатима, можда би било најбоље заћутати и ништа не говорити већ само размишљати и присећати се свега што је учинио за време свога живота. Тада би се, мислим, о нашем Ђорђу највише рекло, јер су наше речи чак и ако их изговара и највећи говорник мале и оскудне, ограничене да опишу макар и део његовог живота испуњеног љубављу према својим најближим сродницима, а онда и према свима нама.

Али, пошто је наш Ђорђе својим животом за служио не да се ћути већ да се громко говори, нека Господ и мени маломе у овом тешком тренутку подари погодне и утешне речи које ће учинити да се туга тугујућих бар на тренутак умањи.

Сваког пута када се опраштамо од вољених бића ми остајемо неми и немоћни да било шта урадимо и променимо, и у таквим тренуцима ми дајемо себи мало одушка како бисмо заплакали. У таквом расположењу ми видимо да је одсуство ближњих велика трагедија за све нас.

Сузе које се у тим тренуцима сливају низ образе падају као благодатна роса на наша закоровљена и запустела срца претварајући их у комадић земље живих у којој нема смрти и умирања. Зато ће и наш драги Ђорђе заувек живети у нашим срцима и мислима, али не само ту, већ и у стварности и реалности Царства Божијег које је на небесима, а што је

далеко светије и узвишеније.

Зато немојмо данас очајавати, већ верујмо и надајмо се да се наш Ђорђе преселио на боља места где нема смрти и умирања, где се сви радују и ликују у присуству Божијем.

Нама људима је толико усађена потреба за истинским човеком да чак и када се упокоји неко кога и нисмо нарочито поштовали, гледамо да кажемо неколико погодних речи како бисмо улепшали његов живот. Али данас када се опраштамо од једног таквог човека какав беше Ђорђе ми не размишљамо о томе шта да кажемо, јер он својим делима за време свог земног живота све о себи већ рече.

Био је то човек дубоке вере у Богочовека Христа, погружен од ране младости у живот једне, свете, саборне и апостолске Цркве Божје, трудећи се да живи Јеванђељем Христовим.

Срчаношћу и храброшћу душе којом се одликовао, овај човек био је на један посебан начин отворен за проблеме, трагања, патње, немире, али и радости и лепоте времена у којем је живео, изражавајући доживљаје своје душе пред сликарским платном.

Примајући силу Божју кроз таленат који му је Господ подарио а који је он многоструко умножио, примао је он и жеђ своје епохе, просвећујући и приближавајући истини сваког посматрача који је са дивљењем прилазио његовим надахнутим делима.

Зато ћемо завршити ово скромно слово обраћањем нашем драгом покојнику говорећи – Драги наш брате Ђорђе, дошли смо данас да те једнодушно испратимо пред лице Божије својим молитвама и са захвалношћу за свако добротинство којим си задужио свакога од нас понаособ.

Недостајаћеш нам на овим земаљским улицама, али оно што је сигурно јесте да ћемо се састајати ми са тобом у нашим црквама на Светим Литургијама, на којима смо сви живи у Христу Господу, чекајући васкрсење мртвих и живот будућег века.

До тада, вечан ти спомен, брате наш! Бог да ти душу прости, у миру Божијем почивај!

Преносећи изразе најдубљег саучешћа Његовог Преосвештенства Епископа горњокарловачког Господина Герасима, који је вест о изненадној смрти нашег Ђорђа примио током службеног пута ван граница државе, што представља једини разлог за Владикино данашње одсуство, молимо се Господу Утешитељу да преко потребну утеху и укрепљење пружи ожалашћеној породици и сродницима.

протојереј Саша Умићевић,
парох парохије петрињске у Петрињи

БЕСЕДА НА ВИДОВДАН - Манастир Ћелије 1966. године

Прави Србин увек стоји уз свога Господа Христа, увек стоји у Светој Србији: бранећи Правду живи том правдом, бранећи Истину живи том истином...

Данас је Видовдан! Каква благовест! Какво Еванђеље јавља данашњи свети велики и страшни Празник. Гле, испред свих, он нам шаље дивног Светитеља Божјег Цара Лазара. Он, на тањиру носи главу своју у Небеско Царство. Дошао је дан, дан када Небеска Србија полаже свој страшни испит, дан када Свето Еванђеље Светог Саве отвара тешке, страшне странице своје Српске Голготе. Свети Кнез определио се, у име целог народа, за Царство Небеско, јер је земаљско царство за малена - за кратко време, а Небеско је вавек и до века.

Требало је бирати између Истинитог Бога, Господа Христа, и олуја са истока која је носила преко Балкана својеврсно незнабоштво. И Свети Кнез није могао поступити друкчије. Свети Кнез није могао другачије завршити историју Светих Немањића, него да са свим својим народом крене путем Еванђеља Светог Саве, путем службе Господу Христу, путем опстајања Свете Србије. Да! Свети Немањићи су имали један циљ, једну жељу - да Србију претворе у Свету Србију; да целу Српску земљу претворе у задужбину Божију; у један велики огроман манастир, у коме ће се служити само Богу, само Господу Христу. Ако би хтели да у неколико речи сажмемо и изразимо то Свето Еванђеље Светих Немањића, почевши од Светог Саве и Светог оца његовог Симеона, то Еванђеље гласи: Христос пре свега и изнад свега! Све за Христа - Христа ни за шта! Свето Еванђеље Светог Саве, Свето Еванђеље Светих Немањића, ето Еванђеља Светог Кнеза и Цара Лазара Косовског. Једино Еванђеље Српско, Еванђеље које ствара Свету Србију, целу земљу претвара у храм - храм у коме се служи Богу. И ту Свету Србију стварали су они - Свети Немањићи.

Шта је то Света Србија? Света Србија - то је једно, једно стално, непрекидно служење Богу. То је оно чудесно Еванђеље које објављује Господ Христос наредивши свима људима свих времена: "Иштите најпре Царство Божије и Правде Његове, а све ће вам се друго додати!" [1] Светосавско Еванђеље то иште. Света Србија то хоће - само то! Пре свега и изнад свега Царство Божије и Правду Његову! Ето, то су те стваралачке силе: Правда Божија, Истина Божија, Љубав Божија. То су те свете силе које изграђују и зидају Свету Србију, те вечне Правде и свете Правде Божије.

Ето, и сав Српски народ на Косову полаже душе своје. за кога? За Господа Христа - за Свету Србију! Приволео се Царству Небескоме, јер је земаљско царство привремено и пролазно. И десило се чудо: Света Србија није погинула на Косову! Не, она је продужила пут кроз страшно ропство, пут вечне

Српске Цркве, мучећи се кроз историју на путу Свете Србије, и све до данас - до нашега дана, Света Србија! Света Србија је решила да одбаци све лажне богове, да служи вечној Христовој Правди, да одбаци све људске лажне, такозване правде. Изабрала да служи Христовој Истини, јединој вечној Истини, јединој непролазној Истини, јединој бесмртној Истини, а да одбаци људске маскиране истинице, односно маскиране лажи.

И Света Србија, Немањићка Србија - шта је хтела? Она је хтела да освети свет. Она је себе изграђивала - како? Прво: помоћу свете школе. Јер просвета Еванђељска, просвета Господа Христа, просвета Светосавска - шта даје човеку? Даје знање о Вечном Животу, даје знање о Истинитом Богу, даје знање о истинитом човеку, даје знање о смислу и циљу нашег земаљског живота. Али, не само знање; даје и свету силу да се то знање и знање претвори у живот, да с њиме живимо у овоме свету. Света школа, ето, то је главна радионица Свете Србије. Светосавска, немањићка радионица, света школа, данас је претворена у мајмунску мудрост. Света школа је погажена, нема светог знања, нема свете школе! Шта их уче? Шта је то? Какав се то мрак лије кроз наше високе школе?!

А Света Србија, Немањићка Светосавска Србија, шта још даје и шта још хоће? Свету породицу. Без свете породице нема напретка ни у једној земљи. А Свети Сава је то хтео, Свети Кнез Лазар је то хтео. И Еванђеље Светог Саве то хоће: да освети породицу, да односи у породици између родитеља и деце, и свих у кући, да буде свети однос, да служи један другоме као света браћа, као свете сестре. Да служе Господу Христу служећи један другоме, да све бива у славу Божију [2]. Да се у њој живи ради Христове Правде, ради Христове Истине, ради Христове Љубави; да се живи Христовом вером; да се у породици служи Господу, јер служећи Господу, уствари ми служимо себи, служимо својој вечности, служимо свом царству Небеском и служимо спасењу своје душе.

Србија Светосавска и Немањићка тражи свето судство: суд да буде светиња, где ће савест божанска да решава ствари, где ће правда Божија да буде из виђења и браћена. То је свети суд, свето судство - то хоће Света Србија. Онда, земљорадња, - шта је то? То је свети посао. Света земљорадња, то хоће Свети Сава, то хоће Света Србија. Да се земља обрађује у славу Божију, а на корист нама људима, јер знамо да је сва земља имовина Божија дата нама под најам. Света земљорадња, ето, она изграђује Свету Србију. Па свето сточарство, свето пчеларство, сваки занат,

све то - то је свети занат у Светој Србији. Свето занатство, свето занатство које служи нама служећи Богу. Занатство које се врши у славу Божију на спасење наших душа и на одржање наше вере у народу, али све у славу Божију. То хоће Света Србија, то хоће Света Немањинка Србија, хоће и Косовска Србија Светога Кнеза. То је Небеска Србија. Једна је то Србија, почела од Светога Саве и његовог Светог оца, па ето, кроз све векове и векове до нашега дана. Све што је свето припада тој Светој Србији, Светој Немањинској Србији, земаљској и Небеској.

Ми, данашњи Срби - шта радимо? Почели смо да је сахрањујемо, почели смо да је умртвљујемо са свих страна. Јер изгонећи Господа Исуса Христа из своје душе, ми гонимо њу, Свету Србију, која произилази од Бога, гонимо Његову Правду из нашег живота у Личности Господа Христа, што многи Срби данас чине. Шта је то? Они се труде да убију Свету Србију. Гле, они убијају себе. Свету Србију не могу убити: не могу убити бесмртнике Христове; не могу убити ни Светог Кнеза Лазара; не могу убити Светога Саву, ни Светог Симеона Мироточивог; ни безброј Српских Светитеља, и безброј витезова и јунака што гинуше за Крст часни и Слободу златну кроз векове и векове. Не могу погубити душе оних седам стотина хиљада Срба што пре двадесет и неколико година положише душе своје, животе своје, за велику и славну Свету Србију у ондашњој Хрватској држави.[3]

Неубивљива Света Србија коју нико оскрвнити не може, нити јој може нашкодити, јер је она сва Христова, а Васкрслог Господа Христа, ко ће погубити?! Ко убити?

Прави Србин увек стоји уз свога Господа Христа, увек стоји у Светој Србији: бранећи Правду живи том правдом, бранећи Истину живи том истином; нема смрти која га може одвојити од њих, нема ђавола, ни легиона ђавола, ни пукова ђавола који могу таквог Србина, Христовог Србина, Светосавског Србина одвојити од Свете Србије! У њој, он је међу Светитељима Српским, тим бесмртним победницима на свим бојиштима, тим бесмртним

јунацима којима никаква смрт нашкодити не може.

И ми данашњи Срби треба да проверимо себе. Свако да провери себе: Где сам? Да ли сам у Светој Србији? Да ли заиста живим Светим Еванђељем косовским, светосавским Еванђељем? Да ли је Христос за мене све и сва у овоме свету? Да ли је Христос за мене највећа моја брига у овоме свету? Да ли је Христос Једини Истинити Бог целоме свету. Да ли се ја полако одвајам од Њега, и бежим од Њега, и придружујем се лажним боговима овога света, лажним наукама, лажним учењима? Сvak нека провери себе!

Провера је врло лака и за мене и за тебе: ако си прави Србин, ако свето србинско срце бије у теби, светосавско срце, ти си сав од Господа Христа, сав уз Његову Истину у овоме и ономе свету. Ти си сав уз Светог Кнеза Лазара, ти сав на Косову гинеш за Крст часни и Слободу златну. Немој мислити: све је то било, било Косово и прошло. И данас је Косово, и данас гину безбројни Срби. Многи гину без васкрсења, многи гину за вечиту смрт. Али, има и светих Срба, који животе своје полажу за Господа Христа, животе своје полажу за Свету Србију. Они се не виде, не чују, а срце њихово трепери за Небом изнад свих грехова, изнад свих смрти. Срце је њихово олтар, Косовски олтар, на коме они стално приносе себе на жртву Господу Христу, служећи Њему и роду своме. Таквих Срба има и без њих не постоји земља наша. Ал' кад би било речи о самоиздајцима и до гњева Божијег, не би остало ни једног Србина до данас. А по великој милости Божијој, молитвама Светог Кнеза и Цара Лазара, Светог Саве и свих славних и Светих Немањина, и свих Српских Светитеља, ми недостојни Срби стигли смо ...[4]

1. Мт. 6,33

2. 1.Кор. 10,31: Фил. 1.11

3. Реч је о Српским Новомученицима пострадалима 1941-45. године у Јасеновцу и другим усташким логорима и стратиштима. - Прим. уредн.

Беседа недовршена, вероватно крај магнетофонске траке. - Прим. препис.

О БЕСМРТНОСТИ ДУШЕ - Чудесно сновиђење искушенице Текле

...Затим је пружила руке као да хоће нешто да дохвати, и громко је рекла:

„О, Царице Небеска!” После тога она је опет лежала мирно, и непрестано се осмехивала.

Преп. Ава Јустин Ђелијски

Чудесно сновиђење искушенице Текле

Тихвинског Ваведењског манастира које је она имала петог децембра 1902. год.

Петог децембра 1902. године, после Светог Причешћа Текла, искушеница Тихвинског Ваведењског манастира, у Новгородској губернији, у Русији, спавала је двадесет и по сати, од пола десет пре подне до шест сати изјутра следећег дана. Дошавши из цркве после свете литургије у келију, она осети неку слабост и спопаде је необичан дремеж, и она једва скиде једну чарапу, и тако заспа. Но, чим заспа, она се поче трзати и страшно јечати; сузе су јој текле из очију; притом се силно тресла, као од неког опасног страха; с времена на време она је обамирала, те се једва примећивало да дише, а по лицу јој је избијао зној. Многе монахиње дођоше да је обиђу, и све оне мишљаху да она неће доживети сутрашњи дан. У 11 сати ноћу би позван лекар; он нађе да је код ње пулс нормалан, али је не могаде пробудити; покушавао је да јој отвори очне капке, али се капци нису дали отворити; уста јој је такође немогуће било отворити; стављао јој је онишадорен алкохол под нос; али се она није дала пробудити. Онда је тако оставише, док се сама не пробуди. Од три сата по подне до шест она се осмехивала; по каткад се трзала, али се видало да је то не од страха већ од радости. У току та три сата она је трипут громко узвикнула: „Господе!” и притом се смешкала. Затим је пружила руке као да хоће нешто да дохвати, и громко је рекла: „О, Царице Небеска!” После тога она је опет лежала мирно, и непрестано се осмехивала. Онда је још једном рекла гласно: „Господе!” - и пробудила се.

Ова искушеница Текла живи у манастиру 17 година; скоро је неписмена; једва чита Псалтир; читаве дане проводи на манастирским послушањима; живи веома побожно; ревносна је на раду; кротка је и скромна; једном речју: живи у страху Божјем. Сада јој је 33 године. Неколико година је провела поред болесне старице и служила јој усрдно и без роптања. О уделу праведника и грешника у ономе свету она је мало знала.

Пошто се пробуди из другог сна, искушеница Текла стаде казивати ово што следи:

“Када заспах, ја видим к мени иде моја рођена сестра Пелагија, која је пре тринаест година умрла од јектике као девојка у својих деветнаест година. Сва је обучена у бело; а на глави јој венац; и она ми са осмехом рече: Хајде са мном. - И ја пођох с њом. Ишле смо пољем право, и стигосмо до једног страховито мрачног места, где и с једне и с друге стране беху

провалије. У једну од тих провалија падаху монаси, а у другој излагаху. Утом моје сестре нестаде, а к мени прођоше два светла дивна младића, каквих на земљи нема, и они ми рекоше: Хајдемо! - и ја их онда упитих: Зашто ови монаси падају у провалију? Младићи ми одговорише: Због лењог живљења свог у манастиру. Они падају и устају опет, јер нема сада на земљи наставника и руководиоца, и спасаваће се само патњама и невољама.

Тада једног од ових младића нестаде, а други остаде са мном и рече ми: Пази и крсти се! и хајде са мном напред! - И он ме чврсто узе за руку, и ми кренусмо. Место је било мрачно, тесно; он је ишао врло брзо, те сам с муком хитала за њим. Одједном се појавише страшила, демони: у рукама им беше велика хартија, сва исписана крупним словима; они ми ту хартију принесоше к очима, и ја угледах на њој све своје грехе, записане од младости. У том тренутку појави се други младић; он имађаше крила, и ја по томе познах да је то мој Анђео Чувар. Он строгим гласом рече демонима: Не смете данас

плашити ову душу; она је причесница, и не излазите нам пред очи. - Тада је угледах: хартија она постаде потпуно чиста, сви греси моји бише избрисани; и страшила оних нестале.

После тога ја с првим младићем пођох напред, а Ангела Чуvara мог нестале. Пут беше врло тесан, и ја сам с великом муком једва ишла за својим путовођом по лествици у мраку; страшила су се појављивала, али ме нису дарнула. Тако с младићем стигосмо пред три огромне пећи. Око њих су врвила страшила са кукама и вилама; у пећима су на решеткама била као дрва која су горела, а страшила су извлачила из пећи као неке главње и секли их секиром, и одједанпут се свака од тих главњи претварала у човека, и човек се са језивим урликом поново бацао у пећ. Гледајући то, ја се страховито уплаших, јер се побојох да и сама не упаднем тамо; но младић се осмехну и рече ми: Крсти се! и хајдмо даље!

Када се одмакосмо, ја упитах младића: Зашто су ти људи вргнути у оне страшне пећи? - Младић ми одговори: у те пећи западају они хришћани који су само по имену били хришћани, а чинили су недолична дела, нису држали празнике, говорили су рђаве речи, пировали су од раног јутра. - Мени пак младић рече: Стражи и крсти се! - И ми кренусмо даље. А када стигосмо до једног врло мрачног места, ја угледах две дугачке лествице и на њима веома много демона; с једне стране тих лествица беше провалија а с друге огроман казан, пун кипеће смоле; у тај казан бацише човека који је силно јечао, а околу казана бејаше много народа. Ја упитах младића: Зашто ове људе бацају у казан? - Он ми одговори: За зло и за гордост; за клевету и осуђивање.

Идући даље тим истим тесним путем ми дођосмо до зграде која не имађаше крова. Из ње се разлегала силна вика и писак. Када уђосмо у зграду, ја угледах мноштво људи. Неки од њих беху одевени врло бедно; други потпуно голи сеђаху окренути један другоме леђима, као да не виде један другога. Одједном се та зграда заљуља и заклокота. Ја упитах младића: Откуда то? - Младић одговори: Отуда што је амо стигла грешна душа. - А на моје питање, због чега ти људи седе и не виде један другога, младић одговори: Ти су људи живели на земљи немарно, није се говорило о њима ни рђаво ни добро, и сада се за њих не врше помени; вршењем пак помена, они би могли бити искупљени, али нема ко да врши помене за њих.

Изишавши из ове зграде, ми опет иђасмо неким уским путем, и ја још издалека чух хуку и писак. А када стигосмо опет до једне грађевине, ја видех у њој врло много народа: сви су седели дубоко погнуте главе. Ту ме мој путовођа младић остави. Ја се веома уплаших угледавши страшилне демоне који ме почеше плашити; својим дугачким рукама они су хтели да ме шчепају и баце на теразије које стајаху усред грађевине и на којим мераху добра и рђава дела. Сва преплашена, ја свим бићем стадох

дрхтати; утом се појави мој Ангео Чувар носећи моју марамицу коју ја некада дадох просјаку, баци марамицу на теразије и она превагну сва моја рђава дела. Ја се обрадовах, и изађох из те грађевине. А Ангела Чуvara опет нестале. Но утом наиђе мој путовођа младић.

И ми кренусмо даље. Но младић иђаше тако брзо, да ја не бејох у стању да га пратим, и почех малаксавати. А он ме бодраше говорећи: Крсти се и буди бодра! - Ја се стадох крстити, и би ми лакше. Ми опет наиђосмо на зграду, око које бејаше смрад и писак. У тој згради ја угледах жену: седела је на средини, хаљина јој сва умрљана крвљу; око главе јој се као венац савила змија шарка; по глави јој гамиже мноштво разноврсних црва; око врата јој се такође обавила змија, чељушћу се својом упила у њене усне а репом је бије по ушима; друга огромна змија увила јој се око ногу, а чељушћу се упила у њене груди. Та жена ме руком својом зваше к себи и мољаше да јој помогнем. Близу ње беше заведен као ован, али са човечијим лицем. Мене спопаде страшна мука, и ја молих мога путовођу: Зашто је та жена у таквим мукама ту? - Он ми одговори: То је блудница; она се на земљи сва предала страстима, а овде добија уздарје за дела своја.

Идући даље ми опет наиђосмо на грађевину веома велику и високу. Испод те грађевине бејаше огромна провалија са силним пламеном. Усред грађевине налажаше се стуб, обавијен змијама; за тај стуб беху причвршћени као неки широки кревети од дасака; сви су се ти кревети клатили; на њима је било врло много људи, сви они беху веома страшни; а страшила демони све те људе бацаху у провалију, па их из ове вилама и кукама вуцијаху у још безданију, где су бесповратно тонули. Ја се страховито уплаших, да и мене не баце тамо. А беше ту такав смрад, да сам се ја гушила од њега. Змије пак разјапљених чељусти покушаваху да ме прогутају. А у једне змије беху три главе. Одједном на ваздуху се појави света великомученица Варвара са чашом у рукама; путовођа ме овде беше оставио саму. Света Варвара ми рече: Не бој се! - Тада ми опет дође Анђео Чувар. И ја га упитах: За какве се грехе муче ови људи? - Он одговори: За содомске грехе - грехе неприродне и противприродне.

После тога мој путовођа младић приведе ме к стакленим вратима; кроз њих ја видех огромну собу, у средини ње беху постављени столови: на њима шумљаху самовари, стајаху вина, на тањирима бејаху мишеви, жабе и разне друге гадости; за тим столовима сеђаше народ, а неки су играли у пламену; и сви ти људи силно грајаху, као да нешто захтевају, а страшила демони поливаху их врелом водом. На моје питање о овим људима, мој путовођа ми одговори: Они нису поштовали празнике; за време службе Божје они су пили, јели и пијанчили. - Недалеко од тих људи читава група играше у пламену и чим би престали играти, њих су приморавали да и надаље играју. То је зато, рече ми путовођа, што су они за време службе играли, и уживали у разним

забавама. - У близини те грађевине ја угледах жену која је ходала и шкљоцала зубима тврди сублимат, трудећи се да га или испљује или прогута, али у томе није успевала. Мој путовођа ми објасни да је то њој зато што је била облапорна, халапљива.

Затим ми уђосмо у једну омању зграду. Тамо видех неколико људи, обешених о таван за стомак и за језик; они су потресно јечали; мене спопаде силна мука, и ја упитах мог путовођу, зашто су тако обешени. Он ми одговори: Ти су људи кумови, живели су неваљало, имали су телесни грех међу собом.

После тога ми опет кренусмо мрачним тесним путем, и поново наиђосмо на једну грађевину. Када уђосмо у њу ја угледах ово: човек стоји усред грађевине, кроз уши му провучени усијани ланци, крајевима прикован за два супротна зида, језик му извучен и два страхотна демона режу га тупим усијаним ножем. А видех ту и другога човека коме из ушију сукће пламен. И ја са великим страхом упитах мог младог путовођу: Зашто је овако мучење наложено за њих? - Он одговори: Онај први разговарао је у цркви за време богослужења; зато му стружу језик; а што је стајао немарно и није слушао оно што се пева и чита, зато је овде прикован ланцима. А ономе другоме пламен сукће из ушију зато што је слушао клевету и преносио је другима.

Из ове грађевине ми отидосмо на ледени студенац, крај кога сеђаше жена и кутлачом разливаше воду на обе стране. Ја упитах мога путовођу, шта та жена ради. Он ми одговори: Она је за живота свога на земљи продавала млеко мешајући га са водом; и зато је сада приморана да одваја воду од млека.

Од тог студенца водио је мрачан, тесан пут. Мој млади путовођа ишао је брзо, просто је летео, а мене је већ вукао за руку, пошто нисам била у стању да га сустижем. Ја му рекох да више немам снаге да идем, а он ми рече: Буди бодра, крсти се и путуј! - Ја осетих како ступисмо на лествицу, и таман стадосмо на трећу пречагу, крај наших ногу паде човек и стровали се у пучину која се простирала под лествицом. Страшила се опет стадоше појављивати, и ја се силно уплаших. Када прођосмо лествицу, ја упитах мог путовођу, зашто су оног човека стровалили у пучину. Он ми одговори: Тај човек је прошао сва митарства, али ово није могао проћи, јер је био свиреп и немилосрдан.

Путујући од те лествице, ја сам једва сустизала мог путовођу, пошто је ишао брзо. Одједном ја чух страховиту хуку, и испред себе угледах пламен. Ту мог путовође несташе, и ја се обретох крај огњене реке: вода се у њој силно таласала, али то не беху обични таласи, већ некако нарочито високи и окомити; у тој реци народа беше врло много; преко те реке беху пребачене две танке мотке; и ја угледах мога путовођу на другој страни реке. Он ми говораше: Пређи овамо! - А ја му одговорах да се бојим, упашћу у реку, и зато не смем да кренем. На то одвраћаше: Хајде, не бој се! та ти ме знаш. - Не,

ја не знам тебе, одговарах ја њему, јер код нас нема таквих као што си ти. - Он ми опет рече: Ти знаш мене; од младости своје ти си ме волела, и мени се молила; и ја сам те одвео у манастир и тамо сместио; а сада си ме заборавила, и ево две године како се не молиш мени. - Не, ја не познајем тебе, одговорих му ја опет. - Ја сам великомученик Георгије, рече ми он; и при тим речима приближи се к мени. До тог тренутка страшила демонска ме гоњаху, говорећи да нико не може мимоићи ту реку. Свети Георгије ме узе за руку и поведе преко реке, а Анђео Чувар леђаше. Са обе стране појавише се два зида, те ја и не видех реку, и без икаквог страха пређох на другу страну са светим великомучеником Георгијем. И онда ми пођосмо обалом реке; у њој бејаше мноштво народа; сви се они стараху да на неки начин искоче из реке, али су поново тонули громко вичући: О, тешко мени! тешко мени! - У реци ја угледах познатог ми сељака из нашег села који викаше к мени: Шта ћеш ти овде? иди одавде, ти ниси у стању отрпети ни једну варницу овога пламена. - У том тренутку осетих како ми једна варница паде на леву руку, и ја уздрхтах. И упитах светог великомученика Георгија, за какве грехе су ови људи на таквим мукама. Он ми одговори: овде се налазе самоубице, и хришћани који су се само називали хришћани а чинили су дела нехришћанска. Сви ти људи биће испод неверних у овој реци; и ослободити душу из ове реке врло је тешко; треба много молитава и труда за такво ослобођење.

Идући дуго обалом те реке, ми приметисмо да је народа у реци све мање и мање; најзад стигосмо до једног широког моста, и ми пређосмо преко њега. Одједном ја угледах дубок снег, и ми се обретосмо у страшној међави; ја сам са великом муком једва ишла; хладноћа беше тако ужасна да ја осетих како ми се сви делови тела почеше кочити од хладноће. Тада ми свети великомученик Георгије рече: Буди бодра и крсти се! - Утом наиђосмо на велико поље, покривено ледом: лед беше врло дебео, и опет страховита међава. Ту светог Георгија несташе. И ја тамо распознах монахе по одећи; седе они, коса им растресена, сви дрхте од хладноће и силно цвокоћу зубима. Мени их би веома жао, и стадох се питати, зашто су ти монаси запали овде. Али, не видећи светог Георгија, мене спопаде страх, и ја помислих да ћу и ја морати остати овде. Но утом ја осетих неку топлину око себе, и одједном угледах недалеко од себе светог Георгија који ми рече: Ови монаси живљаху у манастиру, и носећи ризу Царице Небеске живљаху немарно, послушања обављаху нерадо, и роптаху на трпезу; тамо, на земљи, они много брбљаху језицима, а овде их Господ примора да цвокоћу зубима. Но на молитве Царице Небеске они су избављени од вечног пламена.

Са тога поља ми кренусмо даље: осећала сам да бива све топлије и топлије; нека необична светлост разливала се по том крају по коме смо путовали. Одједном ја угледах огромно поље, покривено травом и цвећем, а средином је текла мала речица.

Свети Георгије ми рече: То је обећана земља; њу ће наследити кротки. - Мене обузе таква радост, да се стадох осмехивати. И уколико смо даље ишли, утолико су трава и цвеће постајали лепши; а светлост се разливала као да је сијало не једно сунце. Усред тог поља дизао се огроман храм, а близу њега налажаше се трем. У трему висиле многе црних мантија, у којима сахрањују. Ми уђосмо у паперту храма; и ја чух тамо дивно певање, да се речима описати не може. Певали су: "Свјат, Свјат, Свјат", и: "Воскресеније Христово видјевше". Унутрашњост храма беше такве красоте, да је немогуће описати. Врата која су водила у храм беху као од бисера и пресијаваху се разноврсним пламеним бојама. У храму беше врло много стубова; око њих стајаху монахиње. Због огромности храма њих је изгледало врло мало. Ја познадох неке наше још на земљи живе монахиње и искушенице, али свети Георгије ми рече: Пази, када се вратиш назад на земљу, не говори никоме које си од оних што још живе на земљи видела овде, да се те личности, дознавши то о себи, не би погордиле. А остало, што ти нисам забранио, можеш све причати. - У храму пак бејаше тако необично пријатно, да ја невољно ускликнух: О, Господе мили! Господе Благии! - У средини храма дизала се огромна гора, као кристална; она се преливала у разним дугиним бојама; но кад ја бацих поглед на сам врх горе, тамо блисташе таква светлост, да ја тај блесак не могах издржати и брзо оборих главу. Свети Георгије ми рече: Овај храм је спремљен за монахе последњих времена, но њих ће бити мало; нема сада на земљи наставника и руководитеља, и мало се њих могу спасти. Али зато, какво је блаженство припремио Господ за њих!

Дивећи се свој красоти тој, ја само једно говорих: Господе мој! Господе! - Утом, свети Георгије одједном рече: Погледај! Погледај! ено Царица Небеска силази к нама! - Ја погледах, и угледах Највеличанственију Жену, красоте неисказане, са круном и у порфири; Она силажаше по ваздуху, осмехиваше се, и приђе ми тако близу да је хтедох обема рукама ухватити, и ја кликнух: "О Царице Небеска!" - А Она, осмехујући се, прекрсти ме три пута и тихо рече: Свети Георгије, врати ту душу натраг. - Свети Георгије ми рече: Моли се Њој, моли свагда! Она је заступница свих хришћана; дан и ноћ Она се моли пред Сином и Богом; а нарочито се моли за монахе, да не би посрамили ризу Њену коју носе.

Ту је видех где све по два и два прилазе и клањајући се целивају Еванђеље и икону; и ја са светим Георгијем приђох, и поклонивши се целивах икону и Еванђеље. На аналоју лежаше Еванђеље и икона Божје Матере.

Када изађосмо из храма, ми уђосмо у други храм који беше поред овога, само далеко мањи. У средини ова храма беху три стола, засута најразноврснијим цвећем; око столова стајаху прекрасни младићи и сеђаху дечаци и плетијаху венце од цвећа; младићи учаху дечаке да плету венце; и сви заједно певаху

врло лепо: Алилуја! - Међу дечацима ја угледах свога братанца који је умро ове године; видевши ме он се осмехну, али ми не приђе; и мени би врло жао што он не проговори ни речи са мном. Ту ја стајих дуго, и није ми се хтело да идем. Али свети Георгије ме узе за руку, и ми изађосмо из храма. На моје питање, за кога плету ове венце, свети Георгије одговори: За праведнике.

Недалеко од тог храма ја угледах три манастира. Свети Георгије ми рече: То је манастир Ваведењских игуманија. - Када им се приближисмо, из једног манастира изиђе, недавно умрла, наша игуманија Рафаила. Она се обрати мени и рече: Ти си, Текла, већ овде? Но, ја те још нећу узети; теби се ваља још потрудити у твојој обитељи. - Још ме она упита како живимо. А када јој ја стадох причати, она ми рече: Све знам. Нека Господ помогне матери Аполинарији; ја се за њу и за све сестре молим. - Када мати оде од мене, ја пођох к лепој кућици. Код врата кућице ја угледах своју старицу монахињу Људмилу; она отвори врата и радосно ми рече: Гле, и ти си дошла овамо; али за тебе је још рано, ја те још нећу узети. - Она ме онда уведе у келију, која беше пуна икона; и беше ту веома пријатно. Затим она седе за сто и нешто писаше. Но чим зазвони звоно, старица рече: Сада иди дома, а мени ваља ићи на свету литургију.

Када изиђох од ње, сретох мати Поликсенију; она ми се веома обрадова и рече: "Ех, Текла, ти си већ овде? Но још је рано за тебе. - Мати Поликсенија ме срдечно загрли и показа ми своју келију: лепу приземну кућицу. И рече ми: Ја све знам; молим се за своје келејнице и жао ми их је. - А кад она оде, ја сретох своју прву старицу. Она ми се такође веома обрадова, усрдно ме загрли, говорећи ми: И ти си, Текла, дошла к нама? - Ја је упитих: Мати, Ви сте умрли, је ли Вам добро овде? - Она одговори: Раније ми није било нарочито добро. Сама знаш, живела сам с народом; било је много греха. Али сестре за шест недеља умолише за мене; сада ми је врло добро.

Она оде од мене; ја остадох усред поља. Утом се опет појави свети Георгије, и ми кренусмо даље. Поље биваше све лепше и лепше; у даљини се видела капија. Одједном ја угледах: пољем иду монаси, групе и групе, у белим светлим и златотканим мантијама, са златним и сребрним венцима. Иђаше многи и архијереји у златним одеждама, са крстовима у венцима. У петој групи ја познадох свог свештеника, врло узорног живота. Испред монахиња иђаху игуманије са жезловима; међу монахињама распознадох многе преминуле сестре; неке расофорке беху у белим мантијама са златним венцима; неке држаху у рукама букете дивног цвећа. Све познате монахиње клањаху ми се и осмехиваху се; а једна искушеница рече: Текла, и ти си дошла к нама? но не коначно, јер се мораш вратити натраг. - На челу свештенства иђаше архијереј у митри, сав у злату и са крстом у руци. У петој групи ја распознадох три јеромонаха из Тихвинског Великог манастира, међу њима и оца Клавдијана; они држаху крстове у рукама. Сви

они беху радосни и весели, и сви као да беху једних година, тридесетих. Мирјани пак иђаху са једне и друге стране; њих беше тако много, као комараца у ваздуху. Сви они пролажаху кроз капију. Одједном појави се близу мене седи старчић у блиставој одежди са крстовима; ја у њему познадох светог Николаја. Он ми рече: Хајдмо! Теби се ваља вратити натраг.

И ми пођосмо заједно. И стигосмо на другу поље, које је личило на нашу манастирску ливаду; само ток реке као да је други. На том пољу ја угледах наше монахиње и искушенице; неке носе траву, неке преврћу сено; све је некако светло и радосно у њих; оне певају врло дивну песму: "Пресвјетлиј Ангел мој Господењ". Одједном у ваздуху као да нешто блесну, и ја угледах мали венац над тим местом где рађаху наше сестре; венац бејаше златан, и постајаше све већи, док најзад не обухвати ову ливаду; и он се час подизао, час опет спуштао; у том као да с источне стране долажаше игуманија са жезлом и закрштаваше све сестре. Тада се ја окренух и погледах на другу страну реке. Тамо беше врло мрачно; на самој обали стајашу наше манастирске сестре; косе им беху расплетене; оне као да су хтеле да пређу на ову страну; али чим би пришле ближе, обала се пред њима осипала, те су се у ствари оне све више и више удаљавале. Мени их би веома жао. Одједном преда ме стаде са крстом отац Клавдијан у одјејању, и рече ми: Пази, не говори никоме коју си од сестара видела с оне стране реке; оне ће се, можда, дејством милосрђа Божјег и покајати. После ових речи ја опет угледах поред себе светог Николаја; он ми рече: Сада хајдмо! ја ћу те пратити. - И ми као дођосмо у келију; ја легох на кревет, а он се одмаче у угао и несташе га. Утом се одједном отворише врата, и у келију уђе покојна наша мати игуманија Рафаила, у златотканој блиставој мантији и са венцем на глави; за њом уђе друга монахиња, висока, црномањаста, хаљине јој још блиставије, на глави јој круна. Она стаде иза матере игуманије и осмехиваше се, а мати приђе к мени и рече: Ти си сада болесна; нека ти се свешта масло и поправићеш се. Ваља ти се још потрудити у нашој обитељи. - И мати ме три пута закрсти. А ја је упитах: Мати, ко је то с вама? - Матушка ми одговори: То је наша благоверна царица схимонахиња Дарија. - А она стоји и осмехује се, и издалека ме закрсти; па онда несташе.

После тога ја се пробудих, обухватих погледом ову келију, и сва ми се она учини прљава и мрачна после онога што сам видела. И ја наглас заридих што сам се пробудила, што сам опет на земљи усред овог блата. С почетка ја ни једну од сестара што беху око мене не распознах; тако ми оне изгледаху ружне, црне, у поређењу са оним какве их видех у пољу и у оним поворкама. Убрзо затим ја потпуно дођох к себи, распознадох све сестре, и прве моје речи њима беху ове: Сестре моје, никоме не чините зла! А шта ће вас за зло снаћи у оном свету, страшно је и помислити."

Извор: www.eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПАРХИЈСКА СЛАВА

Крсна слава и заштитник Епархије горњокарловачке Свети Сава горњокарловачки свечано и торжествено је прослављена данас 17. јула у Саборном храму Светог оца Николаја Мирликијског у Карловцу. Свечаним литургијским слављем начествовао је Његово Преосвештенство Епископ сафитски г. Димитрије из Антиохијске патријаршије уз саслужење Епископа бихаћко - петровачког г. Атанасија, Епископа франкфуртског и све Њемачке г. Сергија и домаћина сабрања Епископа горњокарловачког г. Герасима, као и већег броја свештеника, свештеномонаха и ђакона Епархија загребачко - љубљанске, бихаћко - петровачке и горњокарловачке.

Молитвено славље за пјевницим Саборног храма увеличали су свештеници Епархије горњокарловачке.

По прочитаном Јеванђељу своју бесједу проузнио је Епископ Атанасије, поучивши вјерни народ о важности хођења путем Спаситеља нашег Господа Исуса Христа. „Јеванђеље Господа нашег Исуса Христа показује нама који у Христа вјерујемо и који се у њему спасавамо пут и начин живота у којем треба себе да држимо, а и начин како живот свој да испунимо и осмислимо. У данашњем Јеванђељу за мене најупечатљивије су ријечи: „Ако вас мрзи свијет, знајте да је мене омрзнуо прије вас!“ Како год погледамо Христос је увијек испред нас, он је прокрчио пут којим ми ходимо и било шта да нас задеси у овоме животу, било какво искушење, знајмо да је Он тим путем већ прошао и учинио да се тим путем може ходити. Тим путем ходили су и они који су вјеровали у Њега, свети апостоли, мученици и исповједници раних времена, тим путем су прошли и они који су нас бистрили и заштитили Христову науку од оних који изврћу ријечи Христове и замућују ум људски. Тим путем ходио је и Свети Сава горњокарловачки, не одричући се Христа, не остављајући своју паству, него свагда остајући на том путу. Међу онима који су прошли тим уским путем Христовим су и многи из рода нашега и успјели су да иду тим путем, јер Господ помаже онима који тим путем ходе дајући им мудрост и снагу."

Након освећења славског колача и кољива у част заштитника Епископије горњокарловачке, Епископ Герасим захвалио се господи архијерејима на доласку, а посебно Епископу сафитском Димитрију који долази из мученичке земље Сирије у којој се свакодневно дешавају прогони и мучења оних који желе да славе Господа и исповједају вјеру хришћанску, вјеру православну.

По окончаној Литургији, у манастирском конаку манастира Пресвете Богородице Тројеручице приређена је Трпеза Љубави за све присутне на данашњем сабрању.

ХРИШЋАНСКО ВАСПИТАЊЕ У ПОРОДИЦИ

У овом периоду узраста дете показује много више интересовања за свет око себе, и показује не само жељу да га разуме, већ и да користи ствари око себе.

Особине детета после седме године

До поласка у школу породица је била централна ћелија дечјег живота, која је стварала скоро све уалове његовог узрастања и васпитања. Поласком у школу дете улази у ширу средину, почиње да осећа дужности према учитељу, својој разредној групи, као и извесна права. Почиње такође да улази у групе за игру, у извесне школске клубове и сл. На свој начин дете почиње да живи друштвеним животом. Тражи и налази своје место у некој заједничкој активности. Његови интереси, импулси, емоције и жеље се знатно мењају. Дете почиње да жели да се истакне у својој новој средини. Такође почиње да оцењује понашање својих другова и да бира пријатеље. Поставља већ и питања: "Је ли он добар?", "је ли он рђав?". Ово је знак да дете доживљава осећање правде или неправде. Такође често пита: "Да ли је то истина?", "Да ли је то стварно?" Ово је знак да дете почиње и да сумња. Због тога се овај период дечјег узраста често зове и "реалистичким".

У овом добу узраста јавља се и опонирање код деце, не само према мишљењу другова, већ и родитеља и учитеља. Деца често увиђају и мане код родитеља, учитеља, старијих пријатеља и познаника. Стога траже своје нове идеале у личностима јунака-хероја, ван породице и школе. Приче о јунацима постају најмилија дечја литература за читање или слушање. Разочарење у родитеље, учитеље пријатеље, и др. може код деце овог доба да изазове повлачење у себе, у "свет своје фантазије" и да изазове и асоцијално понашање.

У овом периоду узраста дете показује много више интересовања за свет око себе, и показује не само жељу да га разуме, већ и да користи ствари око себе.

Религиозно морални

живот детета после седам година

Религиозност детета је у овом периоду још увек потенцијална. Она чека своје сазревање тек у младалачком добу. На питање како зна да Бог постоји, један дечак од девет година је одговорио: "Ја га осећам у свом срцу." Дете овог узраста жели и воли чињенице и конкретне доказе да Бог постоји, јер разликује чињенице од речи. Ту је разлог да деца овог узраста доживљавају своју религију више на спољни и формални, него на унутарњи и духовни начин.

У исто време код деце овог периода се појављује сумња у верске истине. Једна девојчица од 11 година је запитала своју мајку: "Мама, Бог је морао знати да ће Адам и Ева узети да једу јабуку... Зашто је онда дозволио да погреше?"...

У овом периоду деца цене врлине и погрешке других, а у исто време почињу да осећају и одговорност за своје поступке. Врло је важно за понашање и даљи морални развој дечје личности, ко је у разреду или некој другој групи постао "идеал-херој" за углед и пример, који је постао вођа групе.

Потребно је да родитељи ово знају, као и да упознају све друге услове ван породице и дома, који су важан фактор дечјег религиозно-моралног живота. Дете сада почиње и понешто да прикрива од родитеља, као што су прикривена и нека од његових унутарњих доживљавања. Због тога се понекад овај период дечјег узраста и зове "латентним".

Значај Молитве

У овом периоду деца почињу да осећају потребу за Молитвом, јер већ имају свој духовни живот испуњен разним жељама, осећањима радости, бола, захвалности, потребама и др. Молитва има велики значај у развијању друштвене, моралне и активне личности.

По садржини Молитва би требало да одговара схватању и разумевању деце овог узраста. Нарочито је важно да у Молитвама дође до изражаја осећај благодарности Богу за учињено добро. Развијање осећања захвалности има велики васпитни значај.

Може се дозволити да дете само састави своју кратку Молитву, или да је напише па онда прочита приликом заједничке породичне молитве. Једно дете од девет година је саставило овакву молитву: "Хвала Ти, Боже, на здрављу и снази, на дивном цвећу, на песмама птица, на лепом суначаном времену, хвала Ти на храни коју имамо."

Дете овог узраста очекује и одговор Божији на своју молитву. Један познати књижевник се сећа шта су му родитељи говорили у детињству у вези с овим: "Све што ти је потребно, ти моли Бога! Он ће ти дати ако буде Његова Воља". Ово је диван пример за дете овог доба и родитељи би врло често требали да говоре: "Ако буде Воља Божија".

Ако би се укратко могло рећи, важно је да родитељи помогну свом детету у сазнању да с Богом може увек разговарати као с највећим пријатељем; да Му може све рећи и да Га може увек чути; у исто време потребно је да примером покажу детету да се човек моли Богу не само речима, већ и мислима и делима, као што вели Св.ап. Павле: "Делима, речима и мислима или служимо Богу или хулимо на њега".

Најважније је још увек у религиозном васпитању деце овог узраста оно што деца доживљавају у међусобном односу чланова породице. Али је важно и учење деце вери путем књига и усмене речи. Особито је важно код нас, јер немамо систематску и организовану верску наставу у већини случајева. Срећа би била када бисмо, као многе друге хришћанске конфесије, имали организоване курсеве за родитеље.

У усменом или писменом саопштавању верских истина деци овог узраста, важно је да родитељи знају, да се више и углавном служе објашњавањем, а не ауторитетом. У сваком случају је потребно да одстрани сваки притисак. Најбоље је да се говори деци о ономе што спонтано извире из њихових духовних

склоности и интересовања. Дете сада обично пита: "Да ли је то стварно?" Стога је потребно о Богу више говорити као о Творцу видљивог света и приказивати га кроз историјске чињеница, које се најпотпуније манифестују у личности Господа Исуса Христа. Потребно је говорити о Господу Христу као Савршеном Човеку, али још више је потребно приказивати Његову Божанску природу на конкретним примерима из Јеванђеља, који приказују како Он влада као Бог људском духовном и материјалном природом. Личност Господа Христа је привлачна за дете овог узраста.

О Св.Тајнама може се детету овог узраста говорити само у вези са чудима Господа Христа, као што се може говорити о Десет Божијих Заповести у вези са чудима Мојсијевим.

Учење о хришћанском схватању правде и милосрђа мора ићи паралелно са учењем о милосрђу и праштању Оца Небеског и хришћанским учењем о покајању. О свим надприродним појавама и стварима потребно је говорити и објашњавати их путем природних упоређења. Христове приче имају овде велики значај, јер су илустроване конкретним примерима.

У овом узрасту деца имају посебно наглашену наклоност према јунацима-херојима и причама о њима. Преко прича о Спаситељу, апостолима, хришћанским мученицима, исповедницима и старозаветним пророцима дете види јунаке који су се борили за истину, љубав, веру и правду Божију. Пошто је један дечак од 11 година чуо реч Христову у Гетсиманском врту: "Ја сам тај кога тражите", записао је у свој у свеску: "Као да гледам Његове очи како севају као муње, Његово смело лице, Његову снажну фигуру".

Особито је овде потребно показати неустрашивост библијских личности и хришћанских мученика. Ту је нарочито потребно нагласити став апостола: "Ми се морамо више бојати Бога него људи". Хришћански хероји су својом смрћу и страдањем потврдили истинитост хришћанске вере, и тако њихове биографије постају прави одговор на оно најчешће питање деце овог узраста: "Да ли је истина?" Њихови примери делују благородно на чежњу детета за социјалном правдом и на дечје емоције у ово време.

Поменули смо да је сумња карактеристична особина деце овог узраста. Неки психолози мисле да је главни узрок ове сумње (у верском животу деце) у конфликту између идеја о вери, које се преносе на децу ауторитативно и дечјег личног искуства, а особито што дете у овом узрасту добија и појам смрти.

Родитељи би требали да говоре деци о хришћанском погледу на смрт и о вери у вечни живот. Потребно је говорити о смрти као природном процесу, и говорити не о бесмртности, већ о хришћанском учењу о Васкрсењу. Васкрсење је награда за праведан живот, и награда за нашу веру и љубав према Богу и људима кроз Господа Христа. Васкрсење долази, не као последица нашег интересовања за вечни живот, већ као последица нашег моралног понашања и владања.

Друштвени нагон деце

и развијање моралне личности

Хришћанско владање не постиже се учењем хришћанске моралке, већ кроз односе са Богом и

људима. Деца овог узраста имају јак друштвени нагон и импулс да што више времена проведу у друшту уже или шире околине.

Родитељи морају уложити све напоре да прикажу својој деци права и праведност указану свим члановима породице, и у исто време њихове дужности и обавезе. Потребно је полако и сразмерно узрастању деце уводити их у дужности породичне заједнице, а исто так пружати им благостање и права породичног живота.

Одвођење деце у цркву и увођење у црквену заједницу има овде велики значај. Потребно је почети заједничким одласком деце и родитеља на богослужење и у храм. Заједничка Молитва у дому је дубок израз јединства породице, а заједничка Молитва у храму је исто тако јак израз јединства велике Христове породице. Дете овог узраста неће разумети Св.Литургију и њене Тајне, али ће у храму доживети дубока осећања духовног јединства људи разног узраста, положаја и стања кроз Цркву Божију. Уколико се дете овог узраста ангажује активно у црквеној песми, помагању у олтару, или у разним другим црквеним активностима ван храма (добротворним друштвима, посећивању болесника и сл.), утолико се више и јаче дете укључује у црквени живот.

У овом периоду дечјег узраста долази до изражаја понекад и себичност или разни други асоцијални елементи. Себичнос је најчешће последица незадовољства детета са групом којој припада, или незадовољства са стварношћу у којој живи. У оваквим случајевима се дете повлачи у себе и постаје у већој или мањој мери асоцијално. Кроз машту ствара свој унутрашњи имагинарни свет, своје нестварно друштво, и почиње да сања "будне снове".

Дужност је родитеља да ово уоче, да помогну детету у изналажењу бољег друштва, и да побољшају услове породичног живота. Овде је такође потребно уливати детету веру у бољу будућност у духу учења Св.ап.Павла који каже: "живео сам непрестано гледајући на будуће".

Углавном у овом периоду дечјег узраста, који се може назвати "реалистичким", родитељи су још увек најзначајнији васпитни фактор. Ако успеју да одговоре у духу хришћанских начела практички и теоријски на питања која деца најчешће постављају у овом добу: из ког разлога и због ког циља је потребно да се тако ради или живи, они ће сигурно успети. Ова два главна питања имају свој основни корен у узрастању дечјег осећања да постане самостална личност. Родитељи се не требају плашити ових критичких дечјих питања и дечје сумње. Напротив, потребно је да ове психолошке особине користе у хришћанском васпитању, јер као што је добро речено на једном месту: "у поштеној сумњи постоји већ велики део дубоке вере." Пошто дете тежи за својом самосталношћу, оно полако испушта руку родитеља. Као што вели један велики васпитач, не треба их силом ухватити поново за руку, већ им помоћи да се ухвате сада за руку Божију.

Епископ жички Стефан

АКТУЕЛНОСТИ са интернет презентације епархије горњокарловачке

Празник Св. ап. Петра и Павла у Доњем Будачком | 13. јул 2015. |

Прослава успомене на Свете апостоле Господње, Петра и Павла у манастиру Пресвете Богородице Тројеручице у Доњем Будачком, започела је вечерњим богослужењем у овом дивном храму. У навечерје празника, вечерње богослужење са петохлебницом служио је Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки г. Герасим уз саслужење архимандрита Наума. На сам дан празновања Светих апостола, дан када се прославља и слава манастирског храма служена је Света архијерејска Литургија којом је началствовао Епископ Герасим уз саслужење протојереја - ставрофора Душка Спасојевића, архимандрита Наума и ђакона Бранимира Јокића. Након Литургије освешћени су славски колач и кољиво и извршен је опход око храма, након чега је за све присутне вјернике приређено послужење и трпеза љубави у манастирском конаку. Кумови овогодишњег сабрања у Доњем Будачком су били: г. Раде Косановић и г. Милан Огризовић. У бесједи на данашњи празник Епископ Герасим поучио је присутне о важности апостола Петра за Цркву Христову и ријечима које му је Господ рекао. „Након што је Свети апостол Петар исповедио веру у Господа Исуса Христа, Господ му рече: ти си Петар и на томе камену сазидаћу Цркву своју! Није апостол Петар као јединка тај на коме ће бити сазидаана Црква. Црква почива на чврстим и стабилним темељима, а то

је сам Господ Исус Христос, он је основа и краеугаони камен Цркве Божије, а Петар је тај који треба да предводи апостоле, да би они широм света проповедали Јеванђеље Христово и откривали тајне Бога. Ради тога, нека би Петрова вера, која јесте камен и чврстоћа, свагда била у нашим срцима, да се не поколебамо и да никада и ни у једном тренутку, ма колико он био страхан и тежак, не одрекнемо Господа и Спаситеља нашег Исуса Христа!”

Петровдан у Мариндолу | 13. јул 2015. |

Литургијским сабрањем у Мариндолу свечано је прослављена храмовна слава Светих апостола Петра и Павла. Свету литургију су служили архимандрит манастира Гомирје Михаило и надлежни парох протојереј-ставрофор Јеленко Стојановић. Вјерни народ: Мариндола, Чрномља, Новог Места, Љубљане и других крајева испунио је овај предивни храм као ретко до сада. Уз пјевање хора из Моравица и сав сабрани народ је величао Господа који је дао моћ и благодат Врховним апостолима да нас просвете и поуче, поштењу и упорности у вјери. Након Свете Литургије свештеници са благочестивим народом су кренули у литију око храма а затим је освешћен славски колач и кољиво. Пошто се вјерном народу пригодном бесједом обратио надлежни парох честитајући им празник замолио их је да узму душе Здравку Вукчевићу који је више од педесет година пјевао и славио Господа у овом храму.

Професор Михаил Тритос у Епархији горњокарловачкој | 08. јул 2015. |

Бивши декан и професор на Теолошком Факултету, Аристотеловог Универзитета у Солуну г. Михаил Тритос, ових дана борави посјети нашој Епархији. Овом приликом професор је на Ивањдан у манастиру Богородице Тројеручице у Доњем Будачком одржао предавање на тему: Старац Пајсије светогорац, пријатељ Божији. На предавању је био присутан и Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки г. Герасим. Вијест о предавању пренијели су и грчки црквени сајтови попут Romfea.gr, Amen.gr и др.

Ивањдан у Топуском | 08. јул 2015. |

У храму Рођења светог Јована Претече у Топуском свечано је прослављена храмовна слава. Свету Литургију служио је протопрезвитер Слободан Дракулић, парох глињски, уз саслужење надлежног пароха топличког, протопрезвитера Миле Ристића. Пригодном бесједом о величини и значају Светог Јована за нас и наше спасење обратио се протопрезвитер Слободан Дракулић. После литургијског славља за све присутне припремљена је славска трпеза.

Света архијерејска Литургија у манастиру Гомирје | 07. јул 2015. |

Евхаристијским сабрањем у манастирском храму рођења Светог Јована Крститеља у Гомирју молитвено је прослављена

успомена на рођење Светог Јована, Предтече и Крститеља Господа нашег Исуса Христа. Сабрањем је началствовао Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки Герасим уз саслужење архимандрита Наума, протопрезвитера - ставрофора Миће Костића и Јеленка Стојановића, као и презвитера Горана Славнића.

По заамвној молитви и освешћењу славског кољива и резања колача, извршена је литија око храма након које се Епископ Герасим окупљеним вјерницима обратио пригодном бесједом, говорећи о данашњем празнику и значају рођења Предтече Господњег. „Родитељи Светог Јована Крститеља бијаху праведници, али бездетни, бездетност њихова није била знак гнева и казне Божије, него је имала да послужи слави Божијој, да би се кроз то чудо име Божје прославило. Ради тога, рођење његово је требало да буде на један чудесан и посебан начин. То јесте да родитељи који су били стари, по благодати Духа Светога роде дијете, али не обично дијете, него оно које је имало посебну мисију и које је ту своју мисију успешно испунило. Испуњавајући мисију за коју је био призван, а то је да припреми срца људска за долазак Господа, поучио је многе да пођу за Господом и чују ријечи Његове, да би се тиме спасли.”

Св. кнез Лазар и мученици српски - Видовдан | 28. јун 2015. |

„Због вјерности Богу и Божијој правди, пострадасте тијелом, земља

се растужи, ал' спасосте душе, небо се весели; а преци се ваши распјеваше небом, на капији раја сретосе вас с пјесмом: „Имена су ваша у књизи вечности, улазите у рај дјецо бесмртности”. Ми на земљи род ваш кличемо вам углас: мученици нови молит се за нас.” Евхаристијским сабрањем у храму Светог Николаја у Карловцу, прослављена је успомена на Светог кнеза Лазара и све мученике српске пострадале за крст часни и слободу златну. Литургијом на данашњи дан началствовао је Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки г. Герасим уз саслужење протојереја - ставрофора Славише Симаковића и протонамесника Предрага Сушића. У току Литургије, Епископ Герасим рукопродисе је у чин чтеца, богослова Александра Поповића. Након заамвоне молитве служен је парастос свим пострадалим и мученицима за вјеру од Косовског боја до данас. У својој бесједи на данашњи празник Епископ Герасим говорио је о важности и величини жртве полагања живота за ближњег свога. „Свети кнез Лазар и мученици косовски несребично живот свој жртвоваше за нас, за вјеру и за светиње. У данашњи дан сјећамо се не само мученика и страдалника косовских, већ и свих оних који положише живот свој бранећи и штитећи отаџбину своју, штитећи породице, чувајућу храмове и манастире и вјеру неокрњену за поколења до дана данашњег. Нема веће љубави од те, када неко живот свој положи за ближњег свога. То се може разумјети једино ако се разумију ријечи Господа Исуса Христа, ако се разумије Свето Јеванђеље и његова крсноваскрсна

жртва коју је Он поднио за нас људе.”

Концерт духовне музике у Карловцу

| 24 јун 2015 23:06 |
Благословом Његовог Преосвештенства Епископа горњокарловачког г. Герасима, у сриједу 24. јуна у Саборном храму у Карловцу одржан је концерт духовне музике хора и ансамбла „Аллилуиа” из Београда под диригентским водством Милице Радивојевић. Пред већим бројем вјерника и поштовалаца духовне музике хор је представио свој богат програм. Хор и ансамбл „Аллилуиа” из Београда основан је 2014. године. Иако млад, ансамбл је у свом досадашњем раду остварио значајне резултате као добитник специјалне похвале у категорији великих хорова на овогодишњем фестивалу „Хорови међу фрескама” у Београду, такође је добитник захвалнице за допринос обиљежавања стогодишњице од смрти Стевана Мокрањца у Храму Св. Саве у Београду. Као вокални ансамбл, „Аллилуиа” је снимио и аудио цд у виду женског триа (на репертоару су српска и руска духовна музика). Оснивач и диригент хора је Милица Радивојевић. Диригент Милица Радивојевић усавршавала се са вршним свјетским стручњацима из области дириговања из различитих култура (Русија, Аустрија, Немачка, Грчка, Иран, Финска), како у области хорског тако и у области оркестарског дириговања.

Епископ крушевачки г. Давид у посјети Епархији горњокарловачкој

| 23. јун 2015. |
Дана 23. јуна текуће године Епископ крушевачки г. Давид посјетио је престони

град горњокарловачке Епархије гдје га је у својој резиденцији примио домаћин, Епископ Герасим. У току дана Епископи су обишли Дрежницу, Јасенак и Огулин гдје их је дочекао надлежни парох дрежнички протојереј Милош Орељ, а на парохији огулинској протојереј Милан Симић, као и Плашки, некадашње сједиште Епископа горњокарловачких гдје их је дочекао парох плашчански, јереј Горан Славнић. Свештеници су Епископе упознали са стањем на поменути парохјама, актуалним проблемима и стварима везаним за повратак становништва, као и текућим радовима на обнови светиња ових парохја које су својим вјековима постојањем биле и остале стуб очувања вјере и опстанка православног живља ових крајева.

Архијерејска Литургија у Пули и Пероју

| 22. јун 2015. |
У Недељу трећу по Педесетници када наша црква прославља Светог великомученика Теодора Стратилата у цркви Светог Николаја у Пули, служена је света Архијерејска Литургија. Свету Литургију служио је Његово Преосвештенство Епископ крушевачки Г. Давид , уз саслужење протојереја -ставрофора Горана Петковића, пароха пулско-перојског. Након прочитаног Јевађеља Владика крушевачки је присутне поучио о значају и смислу Јеванђељских ријечи прочитаних у данашњи дан (Јев. Мт.зч. 18. 6,22-33). По завршеној Литургији, презвитер Горан Петковић заблагодарио је Епископу Давиду на исказаној љубави и посјети нашој парохији, на што је Владика поздравио присутни народ и захвалио

свештенику и свима на лијепом дочеку и гостопримству. Дан раније у суботу Епископ Давид и отац Горан су служили Свету Литургију у Пероју, у храму Светог Спиридона Тримитунтскога.

Дани сјећања на Јадовно 1941 године

| 21. јун 2015. |
Поводом обиљежавања Дана сјећања на Јадовно 1941. године, потомци јадовничких жртава окупљених око Удружења грађана „Јадовно 1941”, благословом Његовог Преосвештенства Епископа горњокарловачког г. Герасима, започели су своје сабрање у петак 19-ог јуна 2015. године у поподневним часовима у храму Ваведења Пресвете Богородице у Плашком, гдје је уз присуство великог броја вјерника освећен крст који ће потомци жртава поставити у ували Логора на Пагу на мјесту логора у коме је пострадало више од 8.000 православних Срба а након освећења, у Дому културе одржана је промоција књиге (X) Историја осушене збиље, аутора Николе Кобца, која је свјетлост дана угледала захваљујући издавачу УГ „Јадовно 1941”. У суботу 20-ог јуна код Шаранове јаме парастос за све побијене православне Србе служили су свештеници Митрополије београдско-карловачке и Епархија браничевске, ваљевске, бихаћко-петровачке и горњокарловачке. Пресједник Удружења грађана „Јадовно 1941“ г. Душан Басташић, потомак јадовничких жртава, подсетио је све сабране на те страшне дане у којима је на најсвирепији начин побијено више од 42.000 људи, међу којима преко 38.000 српских жртава. Након парастоса дио

сабраног народа упутио се ка мјесту некадашњег логора на Јадовну, док је други дио бродом из Карлобага упловио у увалу Слана како би поставио крст на овом крвљу српских мученика натопљеном мјесту а затим и у у Метајну, гдје је на локацији некадашњег логора за жене и дјецу по први пут одржан помен. Овом молитвеном сабрању присуствовали су и изасланик председника Републике Српске Миладин Драгичевић, секретар у Министарству рада и борачко - инвалидске заштите Републике Српске Славко Перић, директор Републичког секретаријата за вјере Драган Давидовић, председник Српског демократског форума у Хрватској Вељко Џакула, те потомци жртава из Србије, Српске, региона и дијаспоре.

Парастос на Јадовну

| 21. јун 2015. |

„Мученици Твоји Господе, у страдању своме су примили непропаљиви вјенац, од Тебе Бога нашега, јер имајући помоћ Твоју мучитеље побједише, а разорише и немоћну дрскост демона: Њиховим молитвама спаси душе наше.” Над Шарановом јамом која је била саставни дио првог организованог комплекса концентрационих логора Госпић-Јадовно-Паг, насталом недуго након успостављања усташке власти на подручју Лике 1941. године, дана 21. јуна 2015. године молитвено је обиљежена седамдесет и четврта годишњица страдања православних Срба и жртава терора усташке страховладе незапамћених размера у савременом друштву. Парастос мученицима Јадовна служили су Митрополит загребачко - љубљански г. Порфирије,

Епископ пакрачко - славонски г. Јован и Епископ горњокарловачки г. Герасим уз саслужење свештеника и ђакона поменутих Епархија. Парастосу је присуствовао велики број верника, потомака и поштоваоца јадовинских жртава из Хрватске, Србије и Републике Српске. Молитвеном скупу присуствовали су и министар рада, запошљавања, борачке и социјалне политике у Влади Републике Србије г. Александар Вулин, министар културе у Влади Републике Хрватске г. Берислав Шпиуш, председник Српског Народног Вијећа г. Милорад Пуповац, заступник у Хрватском сабору гђа. Ингрид Античевић Мариновић, председник СДСС-а г. Војислав Станимировић, као и други представници власти у Републици Хрватској.

Посјета Вргинмосту и Топуском

| 16. јун 2015. |

Дана 16. 06. 2015. године, Његово Преосвештенство епископ горњокарловачки г. Герасим, у пратњи архијерејског намјесника карловачког оца Наума, посјетио је Општину у Вргинмосту. Овом приликом о ситуацији у Општини епископа Герасима упознао је начелник Општине г. Бранко Јовичић. Епископ Герасим је том приликом посјетио и плац за градњу будућег храма у овом мјесту. У наставку дана Епископ је обишао храм Рођења Светог Јована Крститеља у Топуском гдје је са надлежним свештеником протојерејом Милом Ристићем разговарао о изведеним радовима, те се упознао о оним радовима који тек предстоје како у Топуском, тако и у читавој топлој парохији.

Недеља друга по Педесетници

| 14. јун 2015. |

У другу недељу по Педесетници када наша Света Црква православна прославља успомену на Светог мученика Јустина философа и Преподобног Јустина Ћелијског, служена је Света архијерејска Литургија у манастиру Пресвете Богородице Тројеручице у Доњем Будачком. Сабрањем је началствовао епископ горњокарловачки г. Герасим уз саслужење архимандрита Наума, сабрата манастира у Доњем Будачком. Након заамвоне молитве, Епископ Герасим је прочитао молитву којом је архимандрита Наума поставио за духовника при манастиру Пресвете Богородице Тројеручице. У својој бесједи на данашњи празник Преосвећени владика поучио је присутни вјерни народ о значају апостолске службе некад, а данас епископске и свештеничке за спасење сваког човјека. „Велика је служба апостолска, а то видимо и данас, јер је широм свијета пронесена наука Господња и ријеч Спаситељева. Преко апостола, до данашњих дана кроз Цркву Божју и Свете Тајне ми се непрекидно сједињујемо са оним кога наша душа заиста жели, од кога и зависимо, јер милошћу Његовом ми битишемо овде на земљи. Господ је благодат пренио апостолима, апостоли су је пренијели епископима, а епископи је преносе свештеницима и тако је и до дана данашњег. Свештеник је тај који је посредник између човјека и Бога и он је тај који треба да човека води ка Господу. Онај који хоће да вјерује у Господа вјероваће у Њега без икаквих препрека, а онај који вјерује у Господа тај ће имати живот вјечни.

Сахрањен академски сликар, професор Ђорђе Петровић

| 10. јун 2015. |

У поподневним часовим у уторак 09. јуна текуће године, на Православном гробљу у Карловцу, на вечни починак испраћен је професор Ђорђе Петровић. Већи број свештенства и монаштва епархија горњокарловачке и загребачко - љубљанске одслужили су опјело овом дивном и вољеном карловачком умјетнику и ствараоцу, а уз мноштво народа који се окупио да му ода последњи помен. У бесједи по извршеном опјелу, протојереј Саша Умићевић, парох петрињски, говорио је о упокојеном Ђорђу, његовом доприносу црквеној заједници у Карловцу и његовом богоугодном начину живота.

„Срдечношћу и храброшћу душе којом се одликовао, овај човјек био је на један посебан начин отворен за проблеме, трагања, патње, немире, али и радости и лијепоте времена у којем је живео, изражавајући доживљаје своје душе пред сликарским платном. Примајући силу Божију кроз таленат који му је Господ подарио, а који је он многоструко умножио, примао је он и жеђ своје епохе, просвећујући и приближавајући истини сваког посматрача који је са дивљењем прилазио његовим надахнутим делима. Недостајаћеш нам на овим земаљским улицама, али оно што је сигурно јесте да ћемо се састајати ми са тобом у нашим црквама на Светим Литургијама, на којима смо сви живи у Христу Господу, чекајући васкрсење мртвих и живот будућег вијека. До тада, вјечан ти спомен, брате наш, Бог да ти душу прости, у миру Божијем почивај.” Вјечан му спомен. Амин.

А Д Р Е С А Р

ПРАВОСЛАВНА ЕПИСКОПИЈА ГОРЊОКАРЛОВАЧКА

Славе Рашкај 14; 47 000 Карловац; Република Хрватска

телефон: 00385 (0)47 642 531; факс: 00385 (0)47 642 532; e-mail: episkop@eparhija-gornjokarlovacka.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У КАРЛОВЦУ (I)

ПРОТОЈЕРЕЈ-СТАВРОФОР САВЕШИЋ СИМКОВИЋ

Тина Ујевића 5; 47 000 Карловац

tel: +385 (0)47 411 506
fax: +385 (0)47 411 506

mob: +385 (0)95 87 87 197
e-mail: simakovic@gmail.com

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ДВОРУ

ПРОТОЈЕРЕЈ-СТАВРОФОР РАДОСЛАВ АНЂЕЛИЋ

Миле Б. Чађе 46; 44 440 Двор

tel: +385 (0)44 871 811
fax: +385 (0)44 871 811

mob: +385 (0)98 56 36 13
e-mail: spc1@optinet.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ПУЛИ

ПРОТОЈЕРЕЈ-СТАВРОФОР ГОРАН ПЕТКОВИЋ

Перој 19; 52 215 Водњан

tel: +385 (0)52 520 654
fax: +385 (0)52 520 654

mob: +385 (0)98 979 30 38
e-mail: spco_pula@yahoo.com

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У КАРЛОВЦУ (II)

ПРОТОНАЈЕСНИК ПРЕДРАГ СУШИЋ

др. Милана Немичића 10; 47 000 Карловац

tel:
fax:

mob: +385 (0)95 871 62 69
e-mail: predragsusic@yahoo.com

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У РИЈЕЦИ (I)

ПРОТОЈЕРЕЈ-СТАВРОФОР АНЂЕЛ КОСТИЋ

Ивана Зајца 24/1; 51 000 Ријека

tel: +385 (0)51 335 399
fax: +385 (0)51 324 160

mob: +385 (0)91 514 82 50
e-mail: spco-na-rjeci@ri.t-com.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ОГУЛИНУ

ПРОТОЈЕРЕЈ АНАЈАН СНАЈИЋ

Б. Франкопана 16; 47 300 Огулин

tel: +385 (0)47 532 475
fax: +385 (0)47 532 475

mob: +385 (0)98 130 05 31
e-mail: spco-ogulin@live.com

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У КОЛАРИЋУ

ПРОТОНАЈЕСНИК ЖЕЉКО ВИДАКОВИЋ

Коларић 67; 47 220 Војнић

tel: +385 (0)47 883 519
fax: +385 (0)47 883 519

mob: +385 (0)99 201 40 15
e-mail: zeljkovidakovic19@yahoo.com

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У РИЈЕЦИ (II)

ПРОТОЈЕРЕЈ МАРКО БУРИЋ

Ивана Зајца 24/1; 51 000 Ријека

tel: +385 (0)51 335 399
fax: +385 (0)51 324 160

mob: +385 (0)98 520 711
e-mail: rijeka.marko@gmail.com

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ДОЊЕЈМ ЛАПАЦУ

ЈЕРЕЈ ПРЕДРАГ ПАНТЕЈАНЋ

Маршала Тита 11; 53 250 Доњи Лапац

tel: +385 (0)53 765 154
fax: +385 (0)53 765 154

mob: +385 (0)99 596 25 69
e-mail:

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ТОПУСКОЈ

ПРОТОЈЕРЕЈ АНАЈЕ РИСТИЋ

Прилаз г. Драшковића 2а; 44 415 Топуско

tel: +385 (0)44 733 329
fax: +385 (0)44 733 329

mob: +385 (0)91 585 05 46
e-mail: parohija.topusko@gmail.com

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У С. МОРАВИЦАМА

ПРОТОЈЕРЕЈ-СТАВРОФОР ЈЕЛЕНКО СТОЈАНОВИЋ

Докмановићи 10; 51 325 Моравице

tel: +385 (0)51 877 137
fax: +385 (0)51 877 137

mob: +385 (0)98 801 051
e-mail: spco-moravice1@net.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ГРАЧАЦУ

ЈЕРЕЈ ЈУСТОСЛАВ МАКСИМОВИЋ

К. Степинца 82; 23 440 Грачац

tel: +385 (0)23 789 08 64
fax: +385 (0)23 789 08 64

mob: +385 (0)95 509 43 28
e-mail:

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ГЛИНИ

ПРОТОЈЕРЕЈ СЛОБОДАН ДРАКУЛИЋ

Хрватска 20; 44 400 Глина

tel: +385 (0)44 880 615
fax: +385 (0)44 880 615

mob: +385 (0)98 977 17 32
e-mail: slobodan.drakulic@hi.t-com.hr

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ДРЕЖНИЦИ

ПРОТОЈЕРЕЈ АНАДОШ ОРЕЋ

Спомендом 66; 47 313 Дрежница

tel: +385 (0)47 566 179
fax: +385 (0)47 566 322

mob: +385 (0)98 983 35 38
e-mail: spco@dreznica.net

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ПЛАШКОЈ

ЈЕРЕЈ ГОРАН СЛАВНИЋ

Прве гардијске бригаде 1/а; 47 304 Плашки

tel: +385 (0)47 573 456
fax: +385 (0)47 573 456

mob: +385 (0)95 880 36 36
e-mail: goranslavnic@gmail.com

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ПЕТРИЊИ

ПРОТОЈЕРЕЈ САША УМИЋЕВИЋ

Владимира Назора 13; 44 250 Петриња

tel: +385 (0)44 813 419
fax: +385 (0)44 813 419

mob: +385 (0)95 511 46 69
e-mail: sasa_umicevic@live.com

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У КОРЕНИЦИ

ЈЕРЕЈ НИКОЛА МАЛОБАБИЋ

Девете гардијске бригаде 26; 53 230 Кореница

tel: +385 (0)53 756 367
fax: +385 (0)53 756 367

mob: +385 (0)95 806 18 38
e-mail: nmalobabic@gmail.com

МАНАСТИР РОЂЕЊА Св. ЈОВАНА У ГОМИРЈУ

АРХИМАНДРИТ АНАНАЈО (ВУКЧЕВИЋ)

Рибњак 23; 51 327 Гомирје

tel: +385 (0)51 878 188
fax: +385 (0)51 878 188

mob: +385 (0)91 781 43 14
e-mail: manastir.gomirje@hotmail.com

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У КОСТАЈНИЦИ

ПРОТОЈЕРЕЈ-СТАВРОФОР ДАЈАНБОР ТАНАСИЋ

Даворина Трстењака 5; 44 430 Костајница

tel: +385 (0)44 851 206
fax: +385 (0)44 851 206

mob: +385 (0)91 565 69 54
e-mail: dalibortanasic76@gmail.com

ЕПЦО И УПРАВА ПАРОХИЈЕ У ОТОЧАЈУ

ЈЕРЕЈ СЛАЂАН НИКИЋ

Трг др. Фране Туђмана 5; 53 220 Оточац

tel: +385 (0)53 771 285
fax: +385 (0)53 771 285

mob: +385 (0)98 900 21 71
e-mail: jerejsladjan@gmail.com

МАН. БОГОРОДИЦЕ ТРОЈЕРУЧИЦЕ У Д. БУДАЧКОЈ

АРХИМАНДРИТ НАУЈА (АНАКОВИЋ)

Доњи Будачки 6; 47 242 Крњак

tel: +385 (0)47 718 206
fax: +385 (0)47 718 206

mob: +385 (0)99 744 00 29
e-mail: manastir.trojerucica@gmail.com

